Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI | Ч. 29. | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 13-го ЛЮТОГО 1985 | ЦЕНТІВ 25 CENTS | JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 13, 1985 | No. 29. | VOL. XCI

М. Маґґеридж хвалить книжку українського автора

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — Відомий британський журналіст, письменник і публіцист Малколм Маґґеридж, телефонуючи з Робертбриджу біля Лондону 22-го січня ц.р., висловив похвалу Миронові Долотові за написання спогадів про жахіття голоду в Україні в 1932-33 роках. Він сказав, що це дуже добре, що ті спогади появляться друком в Америці, як теж вважає, що автор спогадів робить велику прислугу Заходові, приготувавши спогади про ті лихі роки колективізації та Москвою створеного голоду в Україні.

Говорячи з представниками видавництва В.В.Нортон, яке друкує цю книжку значним тиражем, М. Маґґеридж сказав, що совєтські службовики та журналісти й досі заперечують, що в Україні в 1932-33 роках був жахливий голод. Голод, спричинений Сталіном, коли він наказав силою перевести колективізацію сільського господарства.

„Я був тоді, — заявив Маґґеридж, — кореспондентом у Москві від „Манчестер Ґардіян" і зумів добратись до околиць, де був голод і подати про це звідомлення. Це була потрясаюча сцена неможливих для уявлення мук та вмирання з голоду, що її книжка Долота мені яскраво пригадує. Книжка описує молодість автора в Україні і його дослідження совєтської політики, яка незалежно від того як її назвати, є виявом жорстокого імперіялізму. Українці розкинені тепер по цілому світі. Книжка „Execution by Hunger" допоможе їм зберегти їхню національну свідомість і надію на день звільнення України з неволі".

Відбитку машинопису Долота передав до рук М.Маґґериджа український науковий дослідник у Кестон коледжі Андрій Сороківський, якого позицію встановлено в наслідок відповідних заходів і домовлення ФКУ при Гарвардському університеті з тією інституцією у Великій Британії.

Як відомо, часописні репортажі Маґґериджа з часів голодового лихоліття були рішучим визовом правди другим пресовим органам на Заході, особливо „Ню Йорк Таймсові", які мовчали, або приховували, а то й заперечували вістки про наявні страхіття голоду мільйонів українців.

Маґґеридж — автор багатьох книжок, між ними „Зима в Москві" (1934) та „Літопис змарнованого часу" (1972), в яких він описує трагедію голоду в Україні.

Появу книжки М. Долота заповідає Видавництво В.В. Нортон на початок місяця квітня ц.р. Її можна буде набути в американських книгарнях. По докладніші інформації можна звертатись до канцелярії ФКУ в Гарварді: Harvard University, Ukrainian Studies Fund, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138.

Померла письменниця О. Звичайна

Стетен Айленд, Н. Й. — У вівторок, 8-го січня ц.р., тут померла відома українська письменниця Олена Дзуль, яка писала під літературним псевдонімом Олена Звичайна.

Св. п. Олена Звичайна, чоловік якої Михайло Млаковий помер раніше, жила самітньо і про її несподівану смерть повідомили о. Івана Ткачука, пароха православної церкви Всіх Святих на 11-ій вулиці у Ню Йорку, до якої вона приїжджала по неділям, сусіди американці Покійної.

У середу, 9-го січня, о. І. Ткачук відправив Панахиду та сказав прощальне слово. Похорон відбувся у четвер, 10-го січня, на Статен Айленді з місцевого похоронного заведення Кейсі. О. Звичайна і її муж були пов'язані з НТША, яке репрезентував Микола Галів. Тіло поховано на цвинтарі Силвер Мавнт Стетен Айленді.

Олена Звичайна залишила по собі багату літературну спадщину: „Золотий потічок" (1947), „Селянська санаторія" (1952), „Миргородський ярмарок" (1953), „Оглянувшись назад" (1954) роман у двох томах „Страх" (1958), який вона написала спільно з чоловіком і останній її твір — повість „Ти", яка появилася у 1984 році.

Заупокійна Служба у сороковий день смерти О.Звичайної буде відправлена у неділю, 24-го лютого, в 10-ій год. ранку в українській православній церкві Всіх Святих в Ню Йорку, 206 Іст 11-та вулиця, між Другою і Третьою авеню.

ВАЖЛИВІСТЬ ПОКЛИКАНЬ

(ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО ІЄРАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЗСА З НАГОДИ ВЕЛИКОГО ПОСТУ 1985 РОКУ)

„Пізнаймо, браття, таїнства силу: Преблагий Отець зустрічає й цілує блудного сина, що від гріхів повернувся до батьківського дому, і привертає відзнаку попереднього достоїнства... щоб ми удостоїлися жити з чоловіколюбним Отцем..."

(з Вечірні на неділю блудного сина)

Дорогі вірні возлюблені у Христі Господі!

Великий піст — це час установлений нашою святою Матір'ю Церквою, щоб молитвами, милостинею і постом ми засвідчили наше пізнання про могутність Божої милости й щедрот. Це час для усіх християн обновити свою віру у Небесного Отця, який так полюбив нас, що Свого Єдинородного Сина післав, щоб Він жив посеред нас і умер на хресті, щоб освободити нас від сили гріха, смерти й диявола. Це є пригожий час, щоб кожний з нас призадумався і використав три благодійні засоби: молитву, милостиню і піст, щоб одержати милости й щедроти, що їх ми потребуємо як для себе, так і для нашої Церкви.

На протязі цього святого часу покути й духовної обнови ми хотіли б звернути вашу увагу на важливість покликань до священицького й чернечого життя.

Ви вже чули так часто повторювані заклики відносно цієї важливої справи. Кожний єпископ, від самого початку існування нашої Церкви у З'єднаних Стейтах Америки, заохочував молодь присвятити своє життя й піти за покликом Христа на службу Господеві. Вони мали проникливість бачити, що велич, розквіт і збільшення нашої Церкви залежить від цього, чи буде доволі відповідей на поклик Христа „іди за мною". А якщо наші семінарії, наші монастирі не будуть наповнені молоддю, то також наші церкви будуть порожні, бо не буде кому обслуговувати вірних у нашому прегарному обряді. Ви, що читаєте сьогодні це пастирське слово, повинні дуже поважно застановитися над долею цих парафій, де немає священика, або де лиш один священик обслуговує дві або більше парафій. Якби ви почули, як ці наші вірні брати і сестри без священика, без рідної нашої літургії, без нашого обряду тужать за українською відправою, тоді ви зрозуміли б, чому на серці кожного єпископа тяжить журба про покликання до духовного стану, тоді ви зрозуміли б краще слова Божественного Спасителя: „Просіть Господаря жнив, щоб вислав робітників на свої жнива" (Мат. 9,38). На світі потрібні учителі, виховники, лікарі, письменники, артисти, будівничі, винахідники, словом, кожна професія потрібна, але світ потребує

(Закінчення на стор. 6)

Відкривається виставка писанок в Українському Музеї

Ню Йорк (УМ). — В суботу, 2-го березня ц.р. тут в Українському Музеї відкривається щорічна виставка писанок з колекції Музею. Протягом восьми років колекція так збагатилася, що тепер має понад 500 писанок.

Писання писанок є одною з найдавніших форм українського народного мистецтва. Ця традиція походить з дохристиянських обрядів пов'язаних з приходом весни.

Яйце — це символ життя і воно було талісманом для всіх давніх народів. Вони вірили, що магічні орнаменти, якими розписували писанку, мали чародійну силу берегти від зла і приносити щастя та добро. Християнські часи пов'язали писанку зі звичаями Великодня. Християнство принесло нові символи, як от риби, церкви і хрести.

Виставку можна оглядати від середи до неділі від год. 1-ої до 5-ої по полудні. Музей буде закритий на Великдень (14-го квітня за старим стилем).

У зв'язку з виставкою, заплановано в Українському Музеї зайняття з писання писанок для дітей і дорослих. Вчитимуть досвідчені писанкарки, вживаючи до цього яйця, кістку і різні фарби.

Зайняття для дітей (від 12 до 16 років) відбудуться в суботу, 9-го березня і в неділю 17-го березня, від 10-ої до 12-ої год. ранку і від 1:30 до 4:30 год. по полудні. Зайняття для дітей безплатні.

Зайняття для дорослих і родин відбудуться в суботи, 16-го, 23-го і 30-го березня, і в неділі, 10-го, 24-го і 31-го березня, від 9:30 до 12:30 год. ранку і від 1:30 до 4:30 год. по полудні. Оплата за кожне зайняття 10 дол., пенсіонери і студенти від 16 років — 8.50 дол., члени Музею — 8 дол.

Курсанти одержать увесь потрібний матеріял.

Участь в зайняттях тільки за попереднім зголошенням телефоном: (212) 228-0110.

В суботи, 2-го березня і 6-го квітня, від 1-ої до 5-ої год. по полудні відбудуться покази писанок, які проведуть досвідчені писанкарки. Також буде показаний фільм Славка Новицького „Писанка". Вступ: 2.50 дол., члени Музею, пенсіонери і студенти 2 дол., діти до 12 років безплатно.

Оплата зайнять і показів писання писанок включає вступ до Музею.

Українсько-американські військовики знову відзначили Свято Державности

Українсько-американські військовики під час відзначення роковин Державности.

Вашінґтон. — Вже третій рік підряд група українців, що є активними членами американських військових частин, влаштувала спільне відзначення Дня Державности і Соборности України в офіцерському клюбі Форт Маєр. Відзначування відбулося в четвер, 31-го січня, а його спонзорувало Товариство Українсько-Американських Професіоналістів (ТУАП) у Вашінґтоні. Понад 100 осіб взяло участь у вечері, а в тому понад 20 активних та резервових старшин, з чотирьох різних військових формацій.

Вечором провадив майор Леонід Кондратюк, один з організаторів цієї імпрези. Розпочався вечір молитвою, що її провів о. Йосип Деницук з української католицької церкви св. Родини у Вашінґтоні, а після вечері головним промовцем на зібранні був д-р Михайло Яримович, що зараз є заступником президента міжнародної корпорації Раквелл. Темою його доповіді було: „СССР проти ЗСА, асиметрія в конфлікті".

У першій частині своєї доповіді д-р М. Яримович зупинився на різниці між вартостями, намірами та можливостями ЗСА і СССР. Він порівняв демократичний устрій ЗСА з тоталітарним СССР, а відтак спинився на ґеополітичних намірах обидвох країн і на постійному стремлінні совєтсь-

(Закінчення на стор. 6)

А. ШЕВЧЕНКО ПЕРЕДБАЧАЄ ЗМІНИ В КРЕМЛІ

Вашінгтон. — Колишній совєтський дипломат, заступник генерального секретаря Об'єднаних Націй, Аркадій Шевченко, який в 1978 році зірвав із совєтською системою і залишився у З'єднаних Стейтах Америки як політичний втікач, передбачає, що 53-річний член Політбюра Міхаїл Ґорбачов все таки має найбільші вигляди стати черговим генеральним секретарем ЦК КПСС після відходу з активної служби, або смерти теперішнього совєтського лідера 73-річного Константина Черненка.

А. Шевченко, дискутуючи політику Совєтського Союзу публічно на телевізійній програмі „Цього тижня з Дейвидом Брінклі", відмітив, що не зважаючи на молодший вік М. Ґорбачова, він, Шевченко, не вірить у будь-які зміни у закордонній політиці СССР, не зважаючи хто б не прийшов до влади в Кремлі. Він також не вірить, в те, що хтось, не зважаючи на його становище і впливи в Політбюро, зможе бути номінований на високий пост генерального секретаря без резиґнації чи фізичного відходу з цього світу К. Черненка.

На цій програмі виступав також Владімір Поснер, кореспондент московського радіо, який в основному заперечував твердження А. Шевченка. Він взагалі оспорював оцінку західніх совєтологів і називав її тільки „спекулятивною грою".

На запитання чи молодші члени Політбюра є більш поміркованими і ліберальними у підході до політичних і економічних справ, А. Шевченко відповів, що вік тут не грає жадної ролі, особливо у розв'язці багатьох трудних внутрішніх питань в СССР. Структура совєтської системи не дозволяє на драстичні і скорі зміни, а М. Ґорбачов є продуктом цієї системи і тому немає підстав твердити, що він буде „інакшим" від його попередників. Поснер в тому місці погоджувався з Шевченком, кажучи, що Політбюро встановляє політичну лінію, хоч між членами Політбюра можуть бути люди, що на цю чи іншу справу мають дещо відмінну думку, але вони мають цю саму мету.

„Якщо ви думаєте і надієтесь на якісь драстичні зміни у совєтській системі чи зовнішній і внутрішній політиці, то це тільки ваше задушевне бажання й більш нічого", — заявив Поснер. Він відмовився дискутувати про особу К. Черненка, кажучи, що про таких осіб як Черненко не дискутується в совєтських засобах масової інформації. Поснер не хотів також спекулювати про справу хто евентуально буде наступником К. Черненка на пості генерального секретаря ЦК КПСС.

У СВІТІ

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони З'єднаних Стейтів Америки Каспар Вайнберґер заявив речникам Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) в Мюнхені, Західня Німеччина, що нова американська оборонна космічна зброя ЗСА охоронятиме також Европу перед совєтською ракетною атакою, якщо взагалі до такої дійде. Стратеґічна оборонна ініціятива президента Роналда Реґена, — заявив К. Вайнберґер, — вже від самого початку була подумана для оборони цілого західнього альянсу, а не тільки для самих ЗСА. На думку Вайнберґера часи ізоляціонізму, який колись проявлявся в Америці, давно минулися і сьогодні справа виглядає так, що Европа не може існувати без ЗСА, а ЗСА без Европи. Очевидно, Франція і ще дві країни, яких в інформації не називається, скептично сприймають ініціятиву Президента і пояснення Вайнберґера.

КОРЕСПОНДЕНТИ З КАМБОДЖІ інформують, що там існує дуже небезпечна ситуація, своєрідна „тиша перед бурею". Раптом затихли бої на льокальних фронтах, але з В'єтнаму в напрямі на Камбоджу пересуваються великі армійські частини і тому треба припускати, що Ганой готується до великої і остаточної офензиви проти партизанських частин в Камбоджі. З таким висновком погоржуються речники таїляндського уряду і численні західні спостерігачі.

ДИКТАТОР ЕТІОПІЇ полковник Менґісту Гайлє Маріям, взявши до уваги незадоволення Заходу його політикою і маніпуляціями у відношенні до двох контрольованих покищо партизанськими частинами провінцій, продажу харчів Етіопією іншим країнам, купівлею зброї і амуніції під час того, як населення країни вимирає з голоду, зарядив широу акцію допомоги тим провінціям, які найбільше загрожені голодом. Він навіть закликав населення Етіопії у безпечних провінціях зрезиґнувати з частини свого заробітнього доходу і передати ті гроші до спільного фонду допомоги голодуючим та допомагати закордонним добровольцям рятувати населення перед видимою смертю. Західні спостерігачі вважають заклик Менґісту пропаґандивним маневром для відвернення уваги незадоволених держав.

ПОРТУГАЛЬСЬКА ПОДІЛЕНА на двоє соціял-демократична партія найменувала нового лідера, яким став 44-річний Руї Машет, адвокат по професії, а тепер міністер справедливости в контрольованому соціялістами уряді. Соціял-демократи надіються, що новий лідер зуміє об'єднати партію і повести її до виборів якщо необ'єднаною то принаймні толетарною до основних принципів і цілей партії, яка все це надіється здобути владу в країні в майбутньому.

ПОЛІТИЧНІ СПОСТЕРІГАЧІ кажуть, що не слід інтерпретувати погодженості Адміністрації президента Роналда Реґена говорити з Москвою про справи Близького Сходу, як зміну стратеґії ЗСА у тій частині світу. Все чого президент Р. Реґен хоче це не допустити Москву до безпосередніх переговорів у справі Близького Сходу і відіграння будь-якої ролі у підписанні мирового договору між Ізраїлем і арабськими державами.

СОВЄТСЬКІ ДИСИДЕНТИ Ніколай і Надєжда Панкови звернулися з листом до Макса Кемпелмана, керівника американської делеґації на майбутніх американсько-совєтських переговорах про обмеження озброєння, просячи його підтримати їх вимогу про еміґрацію з Совєтського Союзу до ЗСА. Панкови подали заяву про виїзд понад п'ять років тому.

ВІДОМИЙ АКТИВІСТ забороненої профспілки „Солідарність" Северин Блюмштейн прилетів з Парижа в Польщу, щоб „продовжувати боротьбу", але був негайно висланий назад до Франції як небажана особа. Керівники „Солідарности" у Варшаві назвали цей крок „новим актом терору". Блюмштейн був головним редактором варшавської профспілкової газети і став зв'язковим „Солідарности" на Заході.

ФАГД ЗАОХОЧУЄ Р. РЕҐЕНА ЗБІЛЬШИТИ МИРНУ ІНІЦІЯТИВУ

Вашінгтон. — Перебуваючий у З'єднаних Стейтах Америки з офіційною візитою король Савдійської Арабії Фагд, після парадного привітання його біля Білого Дому і виміни кількома чемностевими словами, відбув довшу розмову з президентом Роналдом Реґеном, а пізніше спільно з участю найближчих співробітників Президента, зокрема державного секретаря Джорджа Шулца, дорадника у справах крайової безпеки Роберта МекФарлейна та інших членів кабінету.

Савдійський високий гість заохочував Адміністрацію президента Р. Реґена збільшити зусилля і поширити мирну ініціятиву, яка, на думку короля Фагда, застрягла на мертвій точці і тому багато справ залишились неполагодженими, зокрема не підписано мирового договору арабських країн з Ізраїлем, крім сепаратного між Єрусалимом і Каїром, а також не полагоджено справи виділення окремої території для палестинців, що у свою чергу зупиняє, або перекреслює мирну ініціятиву ЗСА на Близькому Сході.

Президент Р. Реґен і його дорадники думають, однак, що спершу треба переконати короля Йорданії Гуссейна й інших лідерів арабських держав розпочати безпосередні переговори між ними і урядом Ізраїля, щоб в той спосіб закінчити раз і назавжди цей період історії і перейти до іншого, більш спокійного і мирного. Цю свою думку Президент ЗСА передав під час розмови королеві Фагдові. Розмови, на цю й інші теми продовжуються в Білому Домі і справа палестинської проблеми напевно буде предметом розмов, — кажуть політичні спостерігачі. Минулого тижня король Йорданії Гуссейн виявив бажання увійти в безпосердні розмови з представниками ізраїльського уряду про врегулювання прикордонних спорів і окупації Гази та західнього берега ріки Йордан, але він рівночасно визнає Палестинську Визвольну Організацію, принаймні цю її фракцію, яку очолює Ясір Арафат, який стоїть у гострому конфлікті з Ізраїлем.

Під час того коли у Вашінгтоні ведуться розмови між Фагдом і Р. Реґеном, в Аммані, столиці Йорданії, був підписаний якийсь договір між Гуссейном і Арафатом, зміст якого не був поданий до загального відома.

Президент Р. Реґен пізніше у розмові з кореспондентами заявив, що він стисло придержується його мирної ініціятиви з вересня 1982 року. Він переконаний, що мирний договір не буде підписаний без участи Йорданії, а може й інших арабських країн і розв'язки палестинського питання. Президент відмітив, що з огляду за совєтську загрозу арабські країни, заприязнені із ЗСА, повинні отримати модерну зброю для власної оборони і оборони інтересів ЗСА на Близькому Сході.

Президент настоює на потребі оборонної системи

Вашінгтон. — У окремому інтерв'ю для щоденника „Ню Йорк Таймс" президент Роналд Реґен ясно заявив, що навіть у випадку коли буде підписаний договір поміж ЗСА і СССР щодо обмеження нуклеарної зброї, то ЗСА буде далі працювати над розвитком космічної оборонної системи, яка використовує таку зброю.

Президент задумує далі доложити зусиль, щоб досліди над оборонною системою, яка відома під назвою стратеґічна оборонна ініціятива, ішли своїм шляхом незалежно від того як йтимуть розмови з представниками СССР у справі зменшення виробу нуклеарної зброї.

Ця заява Р. Реґена була головною точкою інтерв'ю під час якого поставлено Президентові запити на цілий ряд питань зовнішньої політики. З посеред інших справ, Президент ствердив, що допомога повстанцям Нікараґуа є далі конечна з уваги на політику тамошнього уряду і що він дивиться скептично на запевнення Фіделя Кастро про бажання наладнати відносини із ЗСА. На запитання чи присуд поліціянтів у Польщі за убивство священика Єжи Попєлюшка злагідить політичні відносини поміж Польщею і ЗСА, Р. Реґен заявив, що цей випадок не може мати на них впливу.

В розмові з кореспондентами „Ню Йорк Таймсу" порушено ще також справу Близького Сходу, Філіппінів, а на внутрішньому відтинку нав'язання кращих відносин із неграми, евентуальної кандидатури Джорджа Буша у 1988 році, але таки найбільше часу посвячено справам системи оборони ЗСА. Кореспонденти підкреслювали, що Президент говорив свобідно та був у доброму настрої в часі цілого інтерв'ю, але при кінці відповідав захриплим голосом та заявив, що має проблеми з алерґією, на що бере тепер застрики.

В АМЕРИЦІ

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ крайового центру для статистики здоров'я, понад 18 мільйонів жінок в Америці не можуть родити дітей. З того числа більш як половина — 9.4 мільйона або 17,4 відсотка — були піддані добровільній стерилізації, щоб в той спосіб зменшити їхні родини. Хірурґічна стерилізація є тепер найголовнішою методою контролі народжень в Америці. Але це звідомлення також подає, що 7,8 відсотка з того числа, тобто 4,2 мільйона жінок, піддаються стерилізації з інших причин.

БЕРУЧИ УЧАСТЬ в консервативному форумі недавно в симпозіюмі в Бернард коледжі в Ню Йорку, д-р Ричард Овінніков, перший заступник совєтського представника в Об'єднаних Націях, обвинуватив президента Роналда Реґена в „небезпечних ілюзіях". „Ми, соціялісти, здобули наші позиції напостійно", — говорив він. „Нас не можна знищити, і ми не змагаємо за осягнення переваги, але ми теж не приймемо переваги над нами других держав". Йому відповів проф. Ричард Пайпс, колишній дорадник президента Реґена. Він описав комунізм як „систему, яка пережила себе". Він далі ствердив, що комунізм є „морально і політично збанкротованим". Він піддержав всеціло „політику твердої руки" Уряду ЗСА.

СТЕЙТОВИЙ ДЕПАРТАМЕНТ вищої освіти в Трентоні, Н. Дж. повідомив, що стейтові і повітові коледжі в Ню Джерзі, мають менше число студентів в цьому шкільному році. Реєстрація студентів впала на 3,6 відсотка з числа 315,986 до 304,518. Згідно зі статистикою народження нових дітей, це число може устабілізуватися щойно в половині 1990 року. Зменшилося число також в рядах студентів, що вчаться денно в коледжах, тобто з числа 149,470 до 141,992. Одиноким вийнятком є Ратґерс університет, де фреквенція збільшилася на 1 відсоток.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Болюча операція бюджету

Коли вдалося президентові Роналдові Реґенові опанувати за його першої каденції інфляцію, збільшити будівельний рух і змінити загальний психологічний клімат в країні з песимізму чи дефетизму на оптимізм і віру в майбутність, то на першому пляні державних турбот залишився величезний дефіцит щорічного бюджету. Кожна родина, зокрема кожна господиня знає, що коли жити „понад стан", то родині грозить заборгування і всі неприємні наслідки такої легкодушної господарки. Президент Реґен, який у цьому тижні розпочинає свою баталію з Конґресом за бюджет, виступав кілька днів тому на щотижневій конференції з журналістами у Білому Домі і заявив: „Наша проблема не в тому, що ви платите замало податків, а в тому, що ми видаткуємо забагато". Цей вислів стояв у зв'язку з минулорічною передвиборчою кампанією, в якій його демократичний суперник Волтер Мондейл рекомендував, що найкращий і найлегший спосіб зрівноважити державний бюджет — накласти нові податки. „По моєму трупі" — заявив тоді у відповіді Мондейлові Реґен і тепер він тримається цієї заяви. Тримається також своєї обіцянки, що в його пляні зрівноваження бюджету на протязі найближчих чотирьох років (і то ще не на 100 відсотків) він не зменшить старечих пенсій із соціяльного забезпечення. Але водночас і тоді і тепер Реґен стояв і стоїть за скріплювання американської збройної сили і тому скреслює мінімально з бюджету на військо, збільшуючи водночас видатки на такі нові роди зброї, проти яких є не тільки всі демократи, але й частина республіканських сенаторів і конґресменів.

Дефіцит державного бюджету Америки на 1985 рік передбачувано на астрономічну суму 222 більйони і двісті мільйонів дол. Реґен прагне стягнути його бодай до суми 180 більйонів — також величезної, але це перший крок на шляху „вниз" а не „вгору". Загальна сума проєктованих видатків на рік 1986 за новим бюджетовим пляном — ще більш астрономічно висока: 973 більйони і 700 мільйонів. У прибутках найбільша сума з індивідуальних податків — 37 відсотків, опісля йдуть прибутки з оплат на Сошел Секюриті (30 відс.), з позичок (18 відс.), доходу від корпораційних податків, від різних посередніх податків і „інших" доходів. Найбільшу квоту у видатках становлять таки індивідуальні користі громадян (41 відс.), зараз після того йдуть видатки на збройні сили (29 відс.), відсотки від позичок (15 відс.), стейтові і міські дотації (10 відс.) і різні федеральні операції (5 відс.), але у скорочуванні державних видатків бюджетовий проєкт Реґена таки болюче вдаряє по різних таких позиціях, які стосуються безпосередньо громадян. Наприклад, нюйоркські газети вже зняли крик, що місто Ню Йорк втратить два більйони долярів на тих ощадностях держави і прийдеться підвищити оплати за переїзд підземками й автобусами та віддалити зі служби сотні поліціянтів, пожежників і чистильників. Потерплять теж студенти, виринув болючий для старших людей проєкт, щоб у цьому році не дати їм підвишки старечої платні від соціяльного забезпечення у вирівнянні коштів прожитку.

Як сказано, демократична більшість у Палаті Репрезентантів і деякі самі республіканські сенатори і конґресмени схиляються до потреби таки скорочення видатків на військові цілі та привернення деяких видатків на внутрішні потреби країни, що їх хоче „стесати" офіційний прелімінар бюджету. Голова сенатської більшости Роберт Дол не дуже погоджується з арґументами секретаря оборони Каспера Вайнберґера, який рішуче обороняє високий бюджет Пентаґону, а дуже впливовий сенатор з Ню Йорку Денієл П. Мойніген заповів, що Конґрес виготовить власний прелімінар бюджету двопартійною Комісією.

Треба устійнити деякі правди: 1) держава не може жити „понад стан" і тому в інтересі всієї країни та її громадян лежить зрівноваження бюджету, 2) при скорочуванні державних видатків мусять потерпіти деякі громадяни, безпосередньо чи посередньо, але це неминуче лихо, і 3) у теперішній міжнародній ситуації з мілітарною потугою советської імперії Реґен і Вайнберґер кажуть правду, що зберегти мир можна тільки при великій збройній силі Америки. Демократичний президент Джан Кеннеді сказав: „Не йдеться про те, скільки держава дала тобі, тільки про те, скільки ти дав своїй державі". Коли в інтересі всіх громадян цієї країни лежить зрівноваження державного бюджету, що не може відбутися без деяких болючих втрат, то на це нема ради. Рецепта лібералів, щоби перетворити ЗСА на „добродійну країну" — „велфер стейт" — не принесе країні здоров'я, тільки штовхне її над берег економічної руїни і буде водою на млин експансії комунізму.

М. С.

АТАКИ НА НАЦІОНАЛІСТІВ Й УКЦЕРКВУ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Оскаженілі атаки на український визвольний рух під час Другої світової війни і після неї, на українську еміграцію і на УКЦеркву, зокрема Митрополита Андрея Шептицького, авторитет якого серед мешканців Західньої України і далі, мабуть, великий, без упину продожуються, і то в стилі наростання примітивних фальсифікацій фактів минулого і сучасного, приписування фантастичних звинувачень, спрямованих в бік політичних та церковних діячів.

Одним із клясичних прикладів таких звинувачень може бути стаття, що появилася на сторінках „Комсомольської правди" за 16-те грудня 1984 року в зв'язку з прем'єрою „документального" фільму „Заговір проти країн Рад". Як це вже від довшого часу водиться в советській пропаганді, той „заговір" мовляв, організований американським ЦРУ (Центральним Розвідувальним Управлінням) за допомогою різних „зрадників" — націоналістів, сіоністів і... дисидентів в СССР, причому гострим атакам піддано й Сахарова. Мовляв, академік Сахаров став „закладником" сіоністів, які через його дружину Боннер диктують йому свої умови. А одним із доказів того є й той факт, що Кардинал Йосиф Сліпий (очевидно, спільник сіоністів) прийняв в свій час матір внука Олени Боннер та її сина Мотю, та ще й погладив його по голові. В статті „не забули" при тому нагадати, що „уніятський кардинал Сліпий був ...катом львівського ґетто!" Отже, „кат" Сліпий приймає малого єврея, а знову ж Сахаров через те стає ...закладником сіоністів. Та на цьому ці провокаційні закиди не обмежуються. Під такий самий „обстріл" стаття в „Комсомольській правді" взяла й Митрополита Андрея Шептицького, проти якого, до речі, советська пропаґанда веде безупинну „бомбардувальну" атаку, видумуючи різні фантастичні закиди, що дуже часто самі себе заперечують. Так, наприклад, не можучи затаїти, що Шептицький переховував в соборі св. Юра жидів, советська пропаґанда заявила, що він переховував там лише „сіоністів", які ніби співпрацювали з нацистами. В „Комсомольській правді" висувають проти Митрополита ще один „закид", що його варто повністю зацитувати.

„Митрополит греко-католицької церкви Андрей Шептицький 1-го червня 1941 р. в капітулі на Святоюрській горі у Львові підписав пастирський лист з заявою: Переможну німецьку армію вітаємо як визволителя. Встановленій владі ґарантуємо відповідний послух..." А зараз же після того в статті пишеться: „Вніч з 3 на 4 червня 1941 року у Львові розігралась трагедія. Там розстріляно відомих лікарів, викладачів, учених, літераторів... Про це мовиться в фільмі. Митрополит Шептицький разом зі своїм старим приятелем, майстром шпигунства і спеціялістом від Сходу доктором Гансом Кохом і іншими нелюдами, що з певністю доказано, були учасниками знищення львівської професури". Як відомо, советська пропаґанда звинувачувала в цьому „оунівський" леґіон „Нахтіґаль", тепер же це звинувачення „поширено" й на Митрополита Андрея Шептицького.

Дещо раніше в „Радянській Україні" (за 4-го грудня 84 р.) появилася велика стаття „Злотий від Шептицького", що має за завдання виявити, як Митрополит не звертав жадної уваги на жалі селянської бідноти, не давав їй допомоги, а одному бідному ковалеві Воркунові прислав одного злотого. Це, мовляв, згодом привело до цього, що цей Воркун у своєму селі Черниховцях після „визволення" советською армією став активним большевиком разом із сім'єю, був ініціятором утворення колгоспу тощо. Бо, мовляв, село „раділо" з „визволення".

А що ж, чинить ніби в той час Митрополит Шептицький? Він посилає своїх гінців, які повідомляють, що незабаром прийде німецьке визволення. А потім вітає німецьку армію, співпрацює з нацистами та з ОУН. Інакше кажучи, з усіх боків ідуть заходи скомпромітувати Митрополита, а з ним і УКЦеркву, як „зрадників" свого народу. І такі заходи проходять вже десятки років, як виходить, безуспішно, інакше не посилювалась би атака на Митрополита й УКЦеркву, і то з року на рік прибираючи найгостріші форми.

Це саме стосується і кампанії проти „українських буржуазних націоналістів". В „Заговорі проти країн Рад", чи як його називає і „Красная звезда" — „Заговір приречених", з її інформації виходить, що це вже другий „всесоюзний" фільм такого „документального" типу — перший того ж фількolективу називається „Куди ведуть нитки заговору" — йде „розправа", кидаються громи на різних українських діячів, що живуть за кордоном. О. д-р Гриньох, як пише „Комсомольська правда" — тільки й чекає на те, щоб американці в підготовці війни проти „країн Рад" організували нові національні армії, а Степан Мудрик, один з „главарів українських націоналістів", лише й займається аґентурною діяльністю для ЦРУ і т.д.

А само ЦРУ?. Це, за словами „Красної звезди", — надхненник, фінансіст і координатор підривної діяльности. Його щупальці проникають у всі країни земної кулі, а зокрема ЦРУ займається гострою ідеологічною диверсією і іншими злочинними авантюрами щодо СССР. Як бачимо, мета таких документальних фільмів, а їх в Україні також чимало появляється, є застрашувати населення СССР всякими видумками про підготовку атомної війни ЗСА, про ідеологічні диверсії, що мали б „розкладати" советське „соціялістичне суспільство", про помічників тих „диверсантів" — націоналістів, сіоністів, реакціонерів назовні і внутрі, що чигають на „здобутки соціялізму". Не відстає від цієї кампанії і советське радіо. В коментарі „Підголоски паліїв війни"

(Закінчення на стор. 6)

Х. Ш.

До співпраці ще далеко

Стародавнє польське місто Вроцлав славиться своїми пам'ятниками архітектури середньовіччя, яких тут понад тридцять. Серед них привертає увагу костьол святого Хреста з XIII-XIV століття. Його маломітний шпиль віддзеркалюється у повноводній ріці Одрі.

Костьол цей частково належить і українській громаді Вроцлава та служить їй як українська католицька церква. Парафія невелика, всього 50 вірних, бо значна кількість українських родин мешкає у віддалених районах міста, тому будувати окрему церкву їм було б не під силу. Правда, на Різдвяні чи Великодні свята на Богослуженні буває повно людей. Але ж свято не кожної неділі. Обслуговує церкву один священик та дві сестри-служебниці. Є і невеликий хор, хоч і без диригента.

На перший погляд здається, що все гаразд, що для українців у Вроцлаві створені всі умови: є церква, є священик. Та насправді не все так добре. Наша Служба Божа у костьолі святого Хреста відправляється у пивниці, а міша господарів — у гарному приміщенні.

Та особливо болюче було, коли польські ксьондзи, на правах господарів, використовували костьол відповідно до пори року й метеорологічних умов: вліті, коли в пивниці холодно, відпускали її українцям, а взимі, коли в пивниці тепло, самі молилися там, а нам пропонували займати верхнє, холодне приміщення костьолу.

Так повторювалося кожного року. Та ось папський престол в Римі зайняв колишній польський кардинал Кароль Войтила. Коли наші парафіяни довідалися, що мама його — теперішнього Папи Івана Павла II — була українкою, написали скаргу до Ватикану. Після цього господарі костьолу зробилися добрі і „затвердили" нашим парафія-

(Закінчення на стор. 6)

Д-р Б. Чопик

Збірник творів для дітей

З кінцем минулого року появився несподівано збірник знаменитих оповідань, казок і поезій для дітей та молоді. Це третій том творів Василя Ґренджі-Донського за упорядкуванням Зірки Ґренджі-Донської. Хоч більшість творів цього добре відомого автора з Карпатської України була написана й опублікована в Чехо-Словаччині та Східній Европі п'ятдесят років тому; їхня екологічна тематика й описи природи дуже відповідають сьогоднішнім зацікавленням нашої молодої українськомовної ґенерації. Для наймолодших із неї особливо надаються короткі вірші, як, наприклад, „Українська мати породила", „Верховина, рідна мати", „В чужині", „Через доли та додому", „Люби свій рідний край", „Малий спортсмен", „На сонце, на воду!". Крім цих є там ще цілий ряд віршованих казок й оповідань: „Пригоди зайчика", „Байка про козу та вовка", „Манюсінька", „Казки для внука" та ціла серія прозою „Закарпатських казок".

Деякі з ранніх творів цього автора подані передруком з оригіналу й написані діялектом, що були видані в той час прийнятим там етимологічним правописом. Це може утруднити зрозуміння тексту для тих читачів, які не обізнані з історією української мови або її діялектами. Однак, деякі з найстарших текстів автор переробив ще в 50-их та 60-их роках і в збірнику вони подані модерною літературною мовою. При обох варіянтах ці твори можуть служити добрим джерелом для людей, які зацікавлені розвитком української мови. Для загального читача в збірнику є поданий словник рідко вживаних слів та діялектичних висловів, що у великій мірі допомагає зрозуміти текст, який, до речі, абсорбує читача своєю тематикою і легким до читання безпосереднім стилем. У збірці можна знайти відповідні твори для дітей всякого віку, від дошкільників до підлітків.

Твори зібрала дочка автора і мати його найстаршого внука, якому автор присятив казки. Всі твори упорядковані в хронологічному порядку. Для цього збірника вибрано 128 коротких поезій, кілька казок, написаних віршем, 45 оповідань і казок — прозою, шість коротких п'єсок та 38 коротких радіосценок для дітей. Ці останні дуже придатні для шкільних ігор в українських суботніх школах, бо вони дають можливість дітям розширити загальне знання української мови та збагатити свій запас слів. Надіємося, що збірник творів Ґренджі-Донського для дітей зверне на себе увагу батьків та тих, що займаються вихованням українських дітей на еміґрації.

Цю корисну книжку: „Твори Василя Ґренджі-Донського: Твори для дітей та молоді" (Том III, зібрала й упорядкувала Зірка Ґренджа-Донська, Карпатський Союз, Відділ у Вашінґтоні, 1983 р., 867 стор.) можна набути, висилаючи замовлення на таку адресу: Carpathian Alliance, Inc. Washington Br., Admin. Offices, 5716-46th Avenue South, Minneapolis, MN 55417.

Ірена Книш

НАЗУСТРІЧ ДРУГОМУ СТОРІЧЧЮ

Дня 8-го грудня ц.р. сповнилося сто років, відколи Наталія Кобринська дала в Станиславові блискучий початок українському жіночому рухові. Ці великі роковини відзначуються вже від минулого року: з трибуни Світового Конгресу Вільних Українців проголосила завчасно сиґнал до святкувань всією діяспорою — Світова Федерація Українських Жіночих Організацій. Оце вже другий рік преса доносить звідусіль про ювілейні обходи українок. На врожайну почву посадила Н. Кобринська плодоносну рослину, що розрослася в могутнє дерево.

Емансипаційний рух українок не наступав бойовими офензивами: камінням, пожежами, бійками, арештами, ув'язненнями, голодовими страйками, як це мало місце в Англії й Америці — в країнах, де народився новітній феміністичний рух. Але ж бо й англійці теж із власними жінками поводилися по-імперіялістичному. Дослідники наводять, наприклад, документ з 1815 року про продаж законної жінки своїм чоловіком за одного шилінґа для одруження з іншим, а ще є докази з 1856 року про існування „права одруженого продати свою законну жінку"... Тому на першій конвенції проти невільництва („Ворлд антіславері конвеншен") 1840 року в Лондоні з'явилися жінки, а група американок (м.ін. Сузанна Ентоні, Люкреція Мотт, Єлисавета Стентон) стрінулися з реакцією як „наїзд Франції на Англію". Опісля учасниці тієї конвенції належали до головних організаторок „Вуменс Райт Конвеншен" у липні 1848 року в Сенека Фолс, Н. Й., що, як відомо, вважається початковою датою феміністичного руху в Америці.

Змагання українок не проявлялися так драстично. Проте їхні зібрання, віча, видавнича діяльність газетні, полемічні писання, льокального засягу почини малочисельних гуртів привели остаточно до масового, всебічного розвитку українського жіночого руху. Цей повний успіх слід завдячувати його ініціяторці, яка завжди в'язала понадпартійність українського фемінізму з національними аспіраціями. Наталія Кобринська в „Першому Вінку" виразно це підкреслила: „виступаємо... в імені нашої національної єдности на ниві загальних справ і спільного всім жінкам питання".

Тому з усіх дотеперішніх ювілейних відзначень найважливішим нам видається перевидання Союзом Українок Америки недоступного вже раритету, „Першого вінка" — книги, що не має собі паралелі. Є це наче символічне мементо, щоб не слабнув зв'язок часів. Бо це підставова риса для існування цивілізованої збірноти: тривкість, тяглість, стійкість історичних нашарувань, виразні приклади, на які можна покликатися, традиції, що в'яжуть теперішність із минулим і заповідають прийдешнє, а все те оберігаючи нашу культуру — стереже національну свідомість. Такою пам'яткою є „Перший вінок" і добре, що перевиданий він три роки до свого сторіччя, бо буде час на ньому не обмежитися. Як ми до цього перевидання не додамо гідної йому власної пам'ятки, ми будемо топтатися на місці.

Треба признати, що за ввесь пройдений шлях напродуковано чимало видань, журналів, збірників (навіть із культом назви „Срібний Вінок"!), альманахів, історій поодиноких організацій них груп, багатоілюстрованих, у люксусовому виді. Все те дуже важливе й потрібне.

Пригадаймо погляд Франка: „щоб сягнути в глибінь народної збірноти, треба відомостей про якнайбільше діячів" і додамо не тільки найвизначніших, але й менше вславлених, всі вони потрібні для кращого пізнання. А мається на увазі репрезентативна книга, хоча б для всього українського жіного руху, його розвитку в Україні й поза нею.

Мимохідь варто зазначити, що в останніх часах світовий рух жіноцтва став темою наукових дослідів, а в тому проявляється живе зацікавлення до сходу Европи. Ті, що ідентифікують Україну з Росією, не второпають, чому наприклад, в минулому жінки Києва такі інші від жінок Московщини, а більші ерудити навіть на підставі советських джерел признають, що майже нічого невідомо про українок. Не вломлюючись у відкриті двері треба ствердити, що й тут така цілина, що не вистає одиниць з любов'ю до дослідної праці.

(Закінчення на стор. 6)

МІТИ І ФАКТИ

II.

У самостійницькому таборі була завжди присутня ідея направи тієї несправедливости, як говорили, яка впала на Польщу в 1772 році. Була це ідея перекреслення всяких наслідків розбору Польщі. У з'язку з цим політична думка мусить постійно кружляти довкола питань границь Польщі. Уважали тоді, що доперва передрозборові границі можуть справді відбудувати все те, що трапилося після 1772 року в Польщі. Чи вільно і можна думати такими категоріями в XX столітті, чи був це надто разючий анахронізм, — то інша справа, але в той спосіб якраз думали поляки, як цілість, коли формувалася польська самостійницька думка. Той спосіб думання формував ввесь час польські програми і політичні рухи аж до 1918 року.

Крім того, протягом більшої частини XIX сторіччя, без уваги на політичні зміни, панує переконання, що народом у Польщі є лише шляхта та інтеліґенція, а не хлопи. Пишучи під кінець XIX сторіччя свої спогади, згадуючи часи молодости, часи Січневого Повстання, Сломка, який вважав себе за поляка, визнає, що в його селі під Краковом, казали, що хлопи є цісарські, а ті, що йдуть до повстання, то поляки. Це дуже важлива вказівка: ось ще в 1864 році, на селі під Краковом, у свідомості польського хлопа існує поділ на поляків, себто панів, — і на хлопів, себто людей цісарських.

П.Л. — Чи, наприклад, у XIX сторіччі французами почувається також тільки французька шляхта і інтеліґенція, а не французький селянин? Чи можна сказати, що прусаком почувався в XIX сторіччі лише юнкер і пруський інтеліґент, а пруський селянин — ні? І французький селянин, і пруський селянин мали власну національну свідомість у тих часах, коли хлопи під Краковом важали себе за цісарських людей, а не за поляків. Ці різниці в стані національної свідомости не вимагають, однак, коментаря.

Є.Т.: — Хлоп у Франції і в Прусах був скоріше людиною вільною, ніж у Польщі, де він був приписаний до землі. Наполеон у Франції перемінив хлопа в модерного громадянина. Хлоп, а зрештою, не тільки хлоп — щойно в наполеонівській армії став громадянином. Чим, отже, пояснити те опізнення у свідомості Східньої Европи? На мій погляд, поневоленням хлопа, бо, без суспільного та економічного визнання хлопа — хлоп не стане громадянином, частиною народу.

На етнічно польських землях шляхта і інтеліґенція, взоруючись на шляхту, розумували в такий спосіб: ми є громадянами, ми є поляки, все це є польське і того хлопа треба піднести до рівня громадянина. На Східніх Кресах, натомість, де виглядало, що ситуація є подібна, розумовано більш-менш у той спосіб: тутешня земля належить до польської шляхти, отже земля є польська і тут є Польща, місцевий хлоп говорить „місцевим діялектом", але ж то хлоп, з яким громадянин не мусить рахуватися. І щойно по роках прийде той глибокий — психічний — струс, що його так важко було пережити на Східніх Кресах. Хлоп на Кресах, здобувши політичну та економічну волю, має власні національні амбіції. Виявилося, що він не є польським хлопом, не є польським патріотом, так як кресовий шляхтич. І то був той психічний струс, з якого польські середовища на Східніх Кресах, — а в кожному разі в Східній Галичині, не спромоглися визволитись до Другої світової війни, щонайменше, до Другої світової війни.

Психологія кресового шляхтича: ми є тут у себе, то наша земля, то наша традиція, що нам там якісь гайдамаки будуть підносити голос, яким правом?... Наприклад, генерал Кірхмаєр пише в спогадах про те, як за шкільних часів товкли „гайдамаків" в його гімназії, десь на Кресах. Коли насамперед у XIX столітті, а пізніше в XX столітті пробуджена нагло розвивається національна свідомість українців, коли формується щораз могутніший національний рух, формуються власні аспірації в політичній, культурній, релігійній і т.д. ділянках, — польські середовища на Кресах переживають струс. Нічого не розуміють з того, що сталося і діється на їх очах. Вони заскочені, згіршені, реагують агресивно, зі здивуванням. „Вони нам відбирають все те, що було наше, це загрожує всьому тому, чим ми були до цієї пори, тут щось не в порядку, треба їх повздержати..." До того ще Вільно і Львів були старими осередками культури на Кресах. До того можна ще додати, що Вільно було найбільшим осередком жидівської традиції і культури в Европі.

П.Л.: — Додаймо до того ще, що Вільно було також великим осередком татарської та литовської культур.

Є.Т.: — У Вільні зачинається білоруське та литовське культурне та національно-політичне відродження. З тим, що явища нові, коли тимчасом жидівські і польські кульурні традиції сягають середньовіччя.

П.Л.: — Тут якраз є навпаки, ніж у Львові, який стає осередком польської культури щойно в XIX сторіччі під час, коли українські традиції сягають середньовіччя і початків самого міста, яке в XII столітті, на честь свого сина Льва заснував Данило, Галицько-Волинський король. (в оригіналі: князь).

Є.Т.: — Так, але то далекі часи. Львів є містом парадоксальним. Як слідує із перепису населення (очевидно, переписи були фальшовані, але тут це не має більшого значення), в 1931 році половина мешканців Львова, то були поляки, опісля жиди й українці. Жидівське середовище у Львові підпадало в значній мірі польонізації. Вінценц пише, що Львів мав польський характер не лише завдяки полякам, але й спольонізованим представникам інших національностей. І нагло виявилося, що в тому Львові є і швидко розвиваються українські установи та українське національне життя. Хоча в місті є менше українців аніж поляків, то Львів є найбільшим у Західній Україні осередком української культури, релігії, політичного життя. Там містяться найповажніші українські установи, бібліотеки і музеї, театри, наукові товариства. У XIX віці у Львівському університеті ведуться виклади українською мовою. Досліджується і студіюється українську літературу та історію України, яку викладає, до речі, найбільший український історик тих часів проф. Грушевський. Польські середовища пережили струс, коли зорієнтувалися, що вони на Східніх Кресах не самі. Коли ідея передрозборових границь знайшлася у конфлікті з новою дійсністю, польські середовища нагло почулися загрожені. Виросла нова сила, яка поставила знак запитання над політичними конструкціями шляхетських та інтеліґентських кіл на Кресах. Це викликало нечувано сильну реакцію з польського боку.

(Продовження буде)

ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Ч. 19 ЛЮТИЙ 1985 Р.

Український Музей — установа в двох світах

В Америці діє багато українських організацій та установ. Більшість їх була створена для задоволення релігійних, культурних, суспільних чи економічних потреб українців, а деякі з метою дати їх членам нагоду зустрічатися та розважатися. Існування мережі організацій всередині етнічної групи — це одна з передумов її самозбереження. Якщо американці певного національного походження не скупчені на одній території, вони можуть зберігати свою національну окремішність через організаційну пов'язаність із своїми земляками у різних місцевостях. Дослідники життя американських жидів постійно звертають увагу на те, що це життя головно виявляється в діяльності жидівських організацій. Кажуть, що в Америці бути жидом — це насамперед підтримувати діяльність жидівських організацій.

Українцям треба мати більше установ та організацій, мета яких не тільки задоволення потреб їх членів, але й праця для американського довкілля. Нашим завданням є не лише якнайдовше зберегти себе як групу, не лише плекати вільну українську науку та культурну творчість, але й інформувати світ про Україну, її культуру та політичні змагання і вводити Україну в коло інших націй-держав. Тому потрібні відповідні установи з базою, що запевняла б успіх в їх роботі.

Українська громада в ЗСА створила такі установи Ними є українознавчі катедри в університетах та Український Науковий Інститут при Гарварді. Вони є частиною американського академічно-наукового світу, але рівночасно мають завдання вільно досліджувати українознавчу проблематику, вирощувати науковців (українського і неукраїнського походження), фахівців у різних ділянках українознавства, викладати студентам курси української історії, літератури, мови.

Український Музей є також установою в двох світах. Його завдання — зберігати зразки української культури, будучи рівночасно частиною загальноамериканського культурного життя. І сховища експонатів Музею і його виставки є на рівні сучасного музейництва. Зберігаючи і рятуючи від знищення твори українського мистецтва та показуючи їх відвідувачам з різних країн світу, Український Музей вводить українську культуру в коло культур інших народів, також великодержав із славним минулим та відомими здобутками на полі культури.

Прийняття на пошану піяністки Лідії Артимів

Лідія Артимів з організаторками її концерту на користь УМ. Зліва: Ліда Гайдучок, Лідія Артимів, Оля Ставнича, Татяна Тершаковець.

(Фото: д-р А. Тершаковець)

Концерт Лідії Артимів на користь УМ, що відбувся 11-го листопада 1984 р. в Allice Tully Hall Lincoln Center for the Performing Arts, здобув прихильну оцінку музичного критики газети „Ню Йорк Таймс". Зокрема він відзначив, що в її інтерпретації Брамса і у виконанні творів Миколи Лисенка і Василя Барвінського, з якими вона пов'язана українським походженням, її музичний темперамент виявився найкраще.

Після концерту УМ влаштував прийняття на пошану піяністки.

В МУЗЕЇ ПОБУВАЛИ ГОСТІ З УСЬОГО СВІТУ

Восени до Музею завітали представники урядів дев'яти держав які відвідували ЗСА (study trip). На фото представники Голяндії, Ізраелю, Ірляндії, Кенії, Румунії, Тайвану, Тайлянду, Трінідад-Тобаго, Фінляндії.

(Фото: Дарія Байко)

Відвідувачі про виставку „Історія української іміґрації в Америці"

Останніми місяцями в Музеї побували люди з багатьох стейтів Америки, включно з Каліфорнією і Колорадо, з Канади (Вінніпеґ, Торонто) і з Австралії.

З книги відвідувачів процитуємо кілька коментарів.

„Гратулюю!" — Софія Качор, Екзекутивний директор Осередку Української Культури і Освіти, Вінніпеґ.

„A superb professional Museum!" — Марія Галун-Блох, Денвер, Колорадо.

Записи без підписів:

„Слава! Капітальна виставка!.

„Ви зробили велику прислугу молодим поколінням, влаштувавши цю виставку".

„Мушу признати, що нічого не знала про „стару" українську іміґрацію в Америці. Виставка мене дуже багато навчила. Дуже Вам дякую."

„Дуже цікава і вартісна виставка. Гарно зібрано стежки, протоптані нашими попередниками".

Пересувні виставки Українського Музею

• Виставка „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" восени була показана в Українському Культурному Осередку у Вінніпеґу. Її відвідало багато людей, замовлених Осередком каталогів виставки не вистачило.

Від 4-го листопада 1984 року до січня 1985 року виставка гостювала в Торонто, в галерії Канадсько-Української Мистецької Фундації. Тепер ідуть переговори про показ виставки в Едмонтоні, в Канадському Провінційному Музеї.

• Виставка „Українське Народне Мистецтво" має бути показана в Monmouth Museum, Лінкрофт, Н.Дж.

• З ініціятиви Зенона Фещака, члена Управи УМ, який завідує оформленням виставок у Port of History Museum у Філядельфії, УМ організує в цьому музеї виставку писанок і рушників, що триватиме від 16-го березня до 21-го квітня 1985 року. 67-ий Відділ Союзу Українок Америки допомагатиме в організації виставки.

Успіх курсів роблення ґерданів

Восени минулого року в Музеї вперше працювали курси роблення ґерданів улюбленої шийної прикраси жінок на Лемківщині, Бойківщині, Гуцульщині і в Буковині. Це — або ажурні комірці з різнокольорових намистин, або вовняні стрічки, на які нашиті візерунки з намистин. На курсах викладали Лариса Зєлик і Таня Кейс. Обидві уже роками цікавляться технікою виробу ґерданів, які виготовляють або ручним способом, або на простенькому ткацькому варстаті.

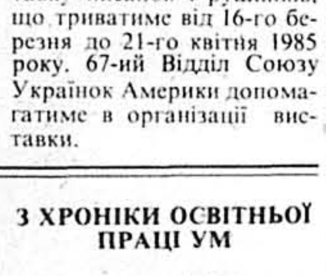
Повідомлення про курси було в українських і американських газетах, включно з „Ню Йорк Таймс"-ом. Зголосилося так багато охочих навчитися робити ґердани, що для всіх не було місця, прийняли коло 20 осіб.

Учасниці курсів прохали повторити їх, хочуть вдосконалити техніку. Недивно, що жінок зачарувала праця над ґерданами, вони ж такі гарні і пасують не тільки до народного убрання, але й до сучасних суконок, блюзок і светрів.

З ХРОНІКИ ОСВІТНЬОЇ ПРАЦІ УМ

Цієї осени відбулося по десять зайнять курсів вишивання і деревoрізьби, чотири зайняття курсів роблення ґерданів. У грудні у дві суботи й неділі відбувалися зайняття роблення прикрас на ялинку.

Курси притягають так багато зацікавлених українців і не-українців, що стає проблемою знаходити приміщення для зайнять.

Любов Волинець (на фото зліва) уже сьомий рік підряд викладає на курсах вишивання, що діють при Музеї.

(Фото: Марія Шуст)

ЕКСКУРСІЇ

Музей улаштовує екскурсії під керівництвом своїх співробітників для груп від 10 до 40 осіб. Зголошуватися щонайменше два тижні наперед. Телефон: (212) 228-0110.

МУЗЕЙНА КРАМНИЧКА

Музейна крамничка має великий вибір різноманітних виробів у стилі українського народнього мистецтва; вишивки, вибійки, кераміку, деревoрізьбу, серветки. Також є в продажу праці українських мистців, привітальні картки, книжки, ілюстровані каталоги і кольористі афіші виставок Музею.

Пишіть до Музею, щоб на Вашу адресу був висланий каталог для замовлення мистецьких виробів поштою.

ВШАНУВАЛИ ЩЕДРИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ

В суботу, 15-го грудня 1984 року, Управа і Адміністрація Українського Музею вшанували фундаторів, меценатів і добродіїв Музею, тобто тих, що пожертвували понад 5,000 дол., від 1,000 до 5,000 дол. і від 500 до 1,000 дол. на підтримку діяльности або на розбудову Музею.

Спершу всі присутні на вечорі, стоячи, тихою молитвою та думками згадали померлих: фундаторку Ірену Любчак, меценатів: о. Івана Кобата, Стефанію Абрагамовську-Кібюк, Катерину і Олександра Вишневських, Анну Никифоряк, Івана Оленського, Богдана Рака, Оленку Савицьку, Стефанію і Михайла Салданів, Осипа Залеського й добродія Музею — Романа Кобринського.

У своєму слові голова Управи, Б. Цимбалістий, нав'язуючи до передрізвяної пори року та її родинного характеру, вказав на спорідненість усіх жертводавців, завдяки їх розумінню ролі та значення Українського Музею, їх готовости допомагати йому, їх жертвенности та збільшених вимог до себе самих, на тлі зматеріялізування й самолюбства великої частини української громади. „Всякі непорозуміння, ривалізації і ворожнечі забудуться, підуть з вітрами, але установа, яку будуєте, залишиться тривалим нашим здобутком" — сказав голова Управи.

Новим фундатором і меценатам вручено подарунки: офорт Аркадії Оленської-Петришин або дереворит Якова Гніздовського. Фундатори також дістали грамоту на довічне членство.

На початку і при кінці програми виступав співочий ансамбль „Промінь", під керівництвом Богданни Волянської, який відспівав низку українських колядок і щедрівок. Було приємно і зворушливо бачити 12 українських дівчат і хлопців, які віддають стільки часу й зусиль, щоб плекати українське вокальне мистецтво та зберігати наші звичаї.

Опісля відбулося прийняття, влаштоване членами Управи і добровольцями Музею під керівництвом Марії Даниш. Присутні гості-жертводавці, члени Управи і Адміністрації провели ще кілька годин в дружній, „родинній" атмосфері.

Ансамбль „Промінь" під керівництвом Богданни Волянської виступав на вечорі вшанування фундаторів, меценатів і добродіїв Музею.

(Фото: Дарія Байко)

Фонд пам'яті Оленки Вірщук-Савицької

Св.п. Олена Вірщук-Савицька.

Вшановуючи світлу пам'ять своєї дружини, д-р Юрій Савицький створив тривалий фонд її імени (Olena Wirszczuk Memorial Fund) для підтримки діяльности Музею. Як перший внесок він передав до фонду 2,001 дол. Пізніше батьки Оленки, д-р Володимир і Марія Вірщуки, додали 2,000 дол., інші особи — 500 дол. На 29 січня 1985 року, у фонді було 4,501 дол., він лишається відкритим і його можна доповнювати.

Нема кращого й тривкішого вшанування пам'яті небуденої людини Оленки, як створення фонду для інституції, якою вона дорожила і в діяльність та розбудову якої плянувала включитися.

Управа УМ очікувала часу, коли Оленка зможе звільнитися від інших своїх громадських зобов'язань, щоб присвятити себе більше розбудові Музею. У трагічному випадку Оленка відійшла від нас на 36-ому році життя. Пам'ять про неї як надзвичайно шляхетну й мудру особу живе в усіх, хто мав щастя її знати.

Фонд не заступить Оленки, але він утривалить її ім'я, як приклад для майбутніх поколінь.

День Українського Музею у Клівленді

У жовтні минулого року у Клівленді відбувся день УМ, який улаштувала Управа Округи Союзу Українок в Огайо. Був полуденок у модерному готелі Гарлі, під час якого промовляв д-р Богдан Цимбалістий, голова Управи УМ. Він говорив про теперішній стан Музею і накреслив пляни його діяльности на майбутнє, закликаючи підтримати Музей морально та матеріяльно.

Потім відбувся розигриш льотерії — розіграли картину, яку подарувала мисткиня Ака Перейма з Трой, Огайо. Присутні набували каталоги з виставок УМ. Чистий прибуток з імпрези — 1,550 дол.

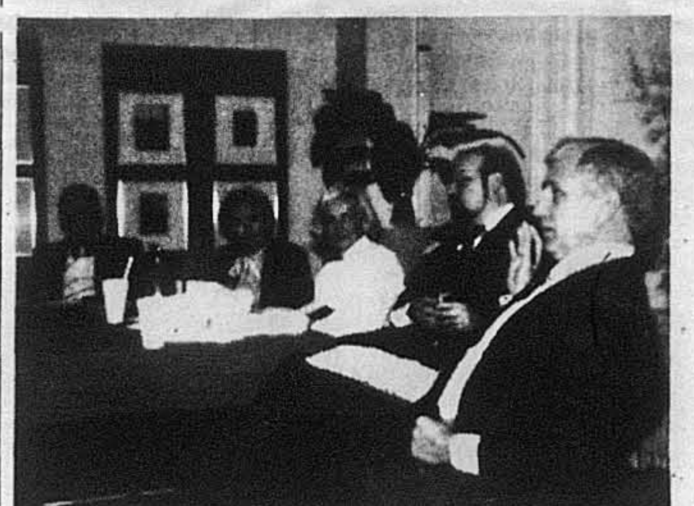
Каталог виставки „Історія Української Іміґрації в Америці"

Каталог містить такі рясно ілюстровані розділи: Історичні шляхи українців в Европі, Історичні шляхи українців в Америці, Церковне життя, Діяльність братських союзів, Політична діяльність, Культурна діяльність, Українська преса і видавнича діяльність, Українсько-американські жіночі організації, Підприємства, кооперативний рух, професіонали, В обороні Америки, Від покоління до покоління (школи і молодечі організації). Також включено вибрану бібліографію.

Є два видання Каталогу — українською і англійською мовами. До Музею надходить багато замовлень на Каталог, з Північної Дакоти їх надійшло 20, чимало було з Пеннсільванії.

Ціна Каталогу 12.50 дол., поштові видатки: 3-тя кляса 1.75 дол. 1-ша 2.75 дол. При замовленні зазначайте якою мовою бажаєте придбати каталог: українською чи англійською.

Дискусія про тенденції розвитку української громади в Америці

Учасники кругової дискусії на тему: „Тенденції в розвитку життя української громади в Америці". Зліва: Іван Флис, Гелен Петришин, Ярослава Сурмач-Міллс, Франк Сисин, Роман Шпорлюк.

(Фото: Марія Шуст)

Дискусія притягла численну авдиторію.

В зв'язку з виставкою „Історія української іміграції в Америці", що тепер відбувається в Музеї, 4-го листопада 1984 року влаштовано кругову дискусію під час якої обговорено різні аспекти життя українсько-американської громади.

До участи в дискусії були запрошені українці, народжені в Америці: професор історії Гарвардського університету, Франк Сисин; головний предсідник Українського Народного Союзу, д-р Іван Флис; художниця Ярослава Сурмач-Міллс і громадська діячка Олена Петришин, меценат українсько-американських культурних установ. Лише один учасник дискусії — професор історії Мишиґенського університету, Роман Шпорлюк, народився на Україні, закінчив Оксфордський університет в Англії і Стенфордський в Америці.

В дискусії було порушено кілька тем.

Великий інтерес в авдиторії викликало питання про ставлення української громади в Америці до життя на Україні.

Іван Флис сказав, що американські українці повинні робити все можливе, щоб допомогти українцям на батьківщині. Треба дбати, щоб в Америці жила ідея боротьби за визволення України і щоб українська мова тут була живою.

Олена Петришин підкреслила, що американські українці повинні підтримувати свою національну самосвідомість.

Професор Шпорлюк нагадав, що правозахисний рух на Україні зворушив українсько - американські громади, йому приділяють багато уваги, особливо молодь, протестують проти того, що українських правозахисників нищать у радянських концтаборах.

Учасники дискусії також жваво обговорювали питання зберігання в Америці традицій української культури.

Після виступів запрошених учасників кругової дискусії, говорили люди з велелюдної авдиторії.

ВИСТАВКА ПИСАНОК В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ

В суботу, 2-го березня 1985 р. в Українському Музеї в Нью Йорку відкривається щорічна виставка писанок з колекції Музею. Протягом восьми років колекція так збагатилася, що тепер має понад 500 писанок.

Виставку можна оглядати від середи до неділі від год. 1-5 по полудні. Музей буде закритий на Великдень (14 квітня 1985 р.)

У зв'язку з виставкою, заплянoвано в Українському Музеї зайняття з писання писанок для дітей і дорослих. Вчитимуть досвідчені писанкарки, вживаючи до цього яйця, кістку і різні фарби.

Зайняття для дітей (від 12 до 16 років) відбудуться в суботу, 9 березня і в неділю, 17 березня від 10 до 12 год. ранку і від 1:30 до 4:30 год. по полудні. Зайняття для дітей безплатні.

Зайняття для дорослих і родин відбудуться в суботи, 16, 23 і 30 березня і в неділі, 10, 24 і 31 березня від 9:30 до 12:30 год. ранку і від 1:30 до 4:30 по полудні. Оплата за кожне зайняття 10.00 дол.; пенсіонери і студенти від 16 років — 8.50 дол.; члени Музею — 8:00 дол.

Курсанти одержать увесь потрібний матеріял.

Участь в зайняттях тільки за попереднім зголошенням телефоном: (212) 228-0110.

В суботи, 2 березня і 6 квітня від 1-5 год. по полудні відбудуться покази писанок, які проведуть досвідчені писанкарки. Також буде показаний фільм Славка Новицького „Писанка". Вступ: 2.50 дол., члени Музею, пенсіонери і студенти 2.00 дол., діти до 12 років безплатно.

Оплата зайнять і показів писання писанок включає вступ до Музею.

ВИДАЄ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Редаґує Комісія Преси і Публікацій

Адреса: 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Вісті з ЗУАДКомітету

Філядельфія, Па. (О.Т.). — Беручи до уваги велику жертвенність нашого громадянства у ЗСА, яка є виявом щирої турботи про долю потребуючих українців у широкому світі, будемо періодично поміщувати в нашій пресі важливіші інформації про діяльність ЗУАД К-у, його допомогові акції, списки жертводавців (понад 100 дол.), плян праці на майбутнє, розподіл пожертв та вийнятки з цікаві переписки. Відомості про менші датки по кінець серпня 1984 року є в „Ювілейних Нотатках", що вийшли друком у 40-річчя ЗУАДК-у, а всі пізніші появляться у звіті Екзекутиви на найближчих Загальних Зборах у листопаді ц.р.

Огляд харитативної діяльності ЗУАДК-у за 1984 рік

Подаємо короткий огляд допомогових акцій з загальних фондів ЗУАДК-у, а поминаємо фонди зі спеціяльним призначенням, ульоковані на окремих контах нашої установи, як пожертви на потребуючих українських дисидентів за кордоном, на Лігу проти знеславлення, на сироти в Бразилії, на українську церкву в Криниці, на українських інвалідів-комбатантів, пожертви товариства лікарів у ЗСА на лікарів біженців тощо.

Приходи: вкладки активних членів — 3,565 дол.; вкладки спомагаючих членів — 210 дол.; загальні пожертви включно з датками на наших втікачів з Польщі — 41,765 дол.; Коляда 1983-84 — 14,187.50 дол.; Писанка — 11,158 дол. на потерпілих від повені в Бразилії — 5,465 дол. Разом: 76,350.50 дол.

Розходи: допомоги готівкою — ЗСА — 12,954 дол.; Бразилія — 2,600 дол.; Польща — 3,845 дол.; Австрія — 5,950 дол.; Німеччина — 2,350 дол.; Люксембург — 300 дол.; різне — 150 дол.; дотації — 790.07. Разом: 32,939.07 дол. Висилка пачок: Бразилія 177, поштова оплата — 6,744.80 дол.; Польща 225, поштова оплата — 5,190.33 дол.; інші комуністичні країни 30, поштова оплата — 18,772.44 дол.; Австрія 3, поштова оплата — 94 дол. Разом — 30,801.57 дол. Розходи готівкою та на оплати пачок разом — 63,740.64 дол. Надвишкою приходів покривається адміністраційні видатки, удержання Європейського Представництва в Німеччині і т.п.

Плян праці ЗУАДК-у на 1985 рік

Екзекутива ЗУАДК-у на своєму засіданні 15 січня ц.р. затвердила наступний плян праці на біжучий рік:

Січень: закінчення збірки на „Коляду ЗУАДК-у", розпочату в грудні 1984 року. Лютий: перегляд діловодства ЗУАДК-у Контрольною Комісією нашої установи та державними чинниками. Березень: засідання Ради Директорів ЗУАДК-у. Квітень: збірка на „Писанку ЗУАДК-у". Травень: поїздка до Вашінгтону для полагодження реєстрації ЗУАДК-у. Наради українських допомогових організацій ЗСА за ініціятивою ЗУАДК-у. Червень: панель для ширшого громадянства п.н. „Заходи і дії ЗУАДК-у для допомоги потребуючим українцям у розсіянні" — Екзекутива ЗУАДК-у. Липень-серпень: вакаційний період. Канцелярія полагоджує поточні справи в порозумінні з Головою ЗУАДК-у. У важливих справах може бути скликане додаткове засідання Екзекутиви ЗУАДК-у. Жовтень: зустріч для координації клітин Суспільної служби (ветерани Української Щадниця, УОКЦентер), допомогового сектора СУА, УЗХ, ОЖ ОЧСУ, Комітету Оборони Національних і Людських Прав України, Ліги проти Знеславлення та інших, Зустріч Екзекутиви ЗУАДК-у з членством місцевого відділу Українських Сеньйорів з метою одержання від них ділової допомоги в деяких акціях ЗУАДК-у. Листопад-грудень: Загальні збори ЗУАДК-у та вибір нових керівних органів на три роки. Грудень: збіркова акція на „Коляду ЗУАДК-у" в 1985 році.

Поштова скринька ЗУАДК-у

Поміщуємо деякі листи або вийнятки з них, що надійшли до ЗУАДК-у з різних країн:

Австрія, Ст. Георген, 5-го грудня 1984 року. Від імені 13-ти осіб Ст. Георген, що становлять частину групи з 57 осіб, які до цієї пори живуть в Австрії, щиросердечно дякуємо за фінансову допомогу, яку у Вашому імені виплатив нам в останніх часах д-р С. Наклович у сумі 500 американських долярів для вийжджаючих до Америки, 300 ам. дол. для виїжджаючих до Канади та 4 особи одержали допомогу в сумі 1,000 американських долярів.

Радісних свят Різдва Христового та багато сил, витривалості і успіхів в особистому житті і в праці на благо народу в 1985 році бажають еміґранти зі Ст. Георген.

13 підписів.

* * *

Австрія, Відень, 23-го грудня 1984.

Родина українських втікачів з Польщі у своєму листі до д-ра С. Накловича сердечно дякує за його допомогу з дотацій ЗУАДК-у, зокрема в часі 5 важких операцій, які пройшла у віденській лічниці дружина: „Ми мали щастя з Вашої допомоги багато скористати. За це щиросердечно Вам усім дякуємо.

Про нашу подяку прошу повідомити Президію ЗУАДК-у.

Підписи

* * *

Австрія, Відень, грудень 1984.

ЗУАДК хіба не буде гніватися, що я Ваш чек на 100 дол. подарувала молодій родині. Вони сподіваються дитинки кожної хвилини і свій виїзд мусили відложити аж дитини прийде на світ і буде мати 1-2 місяці. Вони направду дуже потребують. Цілую і шаную Ваш жест відносно мене, але мені жаль тих людей, що саме це переходять, що і ми колись.

Бажаю веселих і щасливих Свят! Христос Рождається!

Христя Старух

Христя Старух дбайливо опікується українськими втікачами і за це називають її „Мамою втікачів". Різдвяний дарунок від ЗУАДК-у, призначений для неї, передала українській родині.

* * *

Австрія, Відень, 15-го січня 1985.

Посвідку на останніх 1,000 дол. дотації від Вас вишлемо у найближчих днях. Про стан втікачів в Австрії на 1-го січня 1985 року залучуємо список 43 осіб. В Ст. Георген ми влаштували втікачам 6-го січня Святу Вечерю, що її благословив о. Дашковський, а у Відні 13-го січня з благословенням о. Дзеровича. Одна пара одружилася, а в другої народилася доня. Ще раз дякуємо Вам за поміч, бажаємо успіхів та щиро вітаємо.

Д-р С. Наклович, представник ЗУАДК.

* * *

Бразилія, Прудентопіль, 4-го грудня 1984.

Оцим повідомляю, що одержав 17 нових пачок з добірним і практичним одягом, за що найщиріше дякую. Признаю, що надіслані Вами речі, особливо перед Різдвом, є великою поміччю для наших людей, бо час передніжку (щойно засіви доспівають), як рівно ж неймовірна дорожнеча росте прямо з кожним днем. Все числю на Вашу щедру співпрацю.

Остаюся з глибокою пошаною, признанням і св. молитвами!

о. Петро Бальцар, ЧСВВ.

* * *

Бразилія, Різдво, 1984.

З далекої Бразилії шлемо щирий привіт. Хай дари і ласки Божого Дитяти щедрими струями спливають на Вас і на Вашу Достойну Організацію... Висловлюю нашу вдячність за милостиву пам'ять про потреби нашої Церкви в Бразилії. Згадуємо про Вас при ялинці, а головно під час Св. Літургії.

Христос Рождається!

Єфрем, епарх

* * *

ЗСА, Філядельфія, 1-го січня 1985.

До Хвальної Екзекутиви ЗУАДК-у

Шановні Друзі!

Прийміть подяку за все, що Ви постійно робили для нас, починаючи з того часу, як ми ще тільки призвичаювалися до думки про виїзд з дому. Ваша постійна допомога давала нам можливість потроху ставати на власні ноги. І за це ми Вам безперечно вдячні. Та найбільше вдячности Ваша установа заслуговує за те, що робите для українства в усьому світі.

З вдячністю та бажаючи успіхів.

Ніна і Святослав Караванські

* * *

Італія, Рим, 16-го січня 1985

Минулого року ми заопікувалися 9-ма молодими українцями, біженцями з Польщі, і дали їм приміщення та утримання в Патріяршому дворі і лікарське забезпечення. Ми були б вдячні за Вашу фінансову допомогу для них... Згадані біженці зробили старання, щоб еміґрувати з Риму до Канади.

Молимо Новонародженого Христа ласк і благословення у Вашій благородній і харитативній праці й остаємось з належною пошаною!

о. Іван Хома

ЗУАДК негайно вислав до Риму поштову допомогу в сумі 200 дол.

* * *

Від 40 років ЗУАДК кожночасно спішить зі щедрою допомогою всім потребуючим українцям без різниці їхніх релігійних та політичних переконань і таким, згідно з традицією, він лишиться й на майбутнє, щоб мати довір'я серед українського жертвенного громадянства та бути надією для братів і сестер, яким не усміхнулася доля.

Танцювальний ансамбль Степана Чупляка

Як відомо, у діяспорі існує цілий ряд танцювальних ансамблів, які своєю діяльністю пропагують українське танцювальне мистецтво й тим інформують чужинецький світ про українську культуру. Поміж десятками а то й може сотнями таких ансамблів на особливу увагу заслуговує танцювальний ансамбль Степана Чупляка з осідком у Нотінґгамі, у Великій Британії. Це можливо один із наймолодших танцювальних колективів, бо існує він всього п'ять років. За цей порівняльно короткий час він зумів вибитися на одне із чолових місць поміж подібними українськими колективами та вже може похвалитися успішними виступами у Ірляндії, Швайцарії, Голляндії, Еспанії, Франції, Бельгії та десятками виступів у Великій Британії.

Що ж є причиною такого успіху? Інтенсивна праця, добре плянування, великий ентузіязм усіх членів, а особливо його керівника і основоположника Степана Чупляка, добра хореографія, гарні строї, строга дисципліна та погідна внутрішня атмосфера, яка сприяє усім вимогам.

Ансамбль нараховує 50 танцюристів, з яких у любий час можна вивести на сцену 22 пари. При ансамблі існує 25-членна оркестра, а разом із допоміжними позакулісовими особами, як от упорядчики гардероби техніки від освітлення і звуку, гримовідники, водії двох малих автобусів і т. п., то разом можна нарахувати коло 90-ти осіб. Як бачимо, йдеться про великий ансамбль та значну організацію.

Керівник цього колективу С. Чупляк, народився у Англії тому 34 роки. Мати його німецького походження, батько українець. Уже з молодих літ він відчував любов до українського народного танку а з великим ентузіязмом ходив на проби танцювальної школи, яку заснував балетмайстер і хореограф св. п. Петро Дністрович. З початком 50-их років маестро Дністрович заснував у місті Манчестері школу народного танку, а при ній—танцювальний ансамбль „Орлик", який і дотепер існує під керівництвом його учнів Дмитра Парадюка та Марії Бабич. Із цього першого ансамблю вийшли не одні добрі танцюристи, а між ними С. Чупляк. Варто згадати, що крім виступів із „Орликом", С. Чупляк, між іншим, виступав декілька років по різних країнах світу із відомою в той час професійною групою танцюристів і музикантів „Кубанськими козаками". Ці й інші виступи багато допомогли С. Чуплякові пізнати і добре засвоїти собі техніку

Танцюристки ансамблю С. Чупляка, 1984.

не лишень танцю, але й цілу структуру танцювального ансамблю. Останніми роками він вже не задовольнявся цими виступами, бо його думки і „серце в ногах" були спрямовані на створення свого власного колективу, що він і зробив п'ять років тому.

Від самого початку він ставив великі вимоги до своїх танцюристів. Вимагав цілковитої посвяти, дисципліни, довгих інтенсивних занять та точности, а одноразово поставив перед собою ясну та специфічну ціль пропагувати у світі українські традиції і культуру у формі танцю, пісні та музики. Степан Чупляк по професії учитель математики в одній із шкіл Нотінґгаму, а маючи багато знайомих учителів англійців, зумів їх переконати у тому щоб вони побачили українські народні танці. Так почалися часті виступи ансамблю по різних англійських школах. Це мало подвійну користь: пропаганда українського танцю та форуми для вербування танцюристів до ансамблю. Під сучасну пору майже 30 відсотків членів ансамблю—це чистокровні англійські хлопці і дівчата, захоплені красою українського танку та музики. Це, між іншим, також один із фактів, який допоміг у тому що Управа Нотінґгаму цікавиться цією одиницею, вважає її пожиточною та культурною атракцією цього відомого міста, яке недавно відзначувало 700-ліття свого існування. В ансамблі молодь від 15-ти до 30-ти років, коли мова про самих танцюристів, але, наприклад, у оркестрі грають особи різного віку, як от старий гуцул, що грає на цимбалах.

Ансамбль пишається атрактивними костюмами із різних районів України. Ці костюми—це один із додатніх атрибутів колективу, який мистецьким рівнем своїх виступів по великих театрах та фестивалях у Европі у присутності тисяч глядачів зумів показати такий рівень аматорського ансамблю, який майже досягає професіоналізму.

Сучасний репертуар колективу-16 танців і декілька інструментально-вокальних точок. Сюди входять загально відомі—гопак, коломийка, „Аркан", „Рукодільниці", „Горлиця", „Запорожець", „Шевчики", „Дуб-дуба" і т. п., а також оригінальні танці хореографії Степана Чупляка, який ввесь час удосконалює і поширює свій репертуар.

Після 14-місячної інтенсивної підготовки, тобто від початку 1980 року до половини 1981 року ансамбль дав декілька виступів місцевого характеру, які пройшли з успіхом та послужили досвідом для перевірки та координації цілої програми. Після цього прийшла велика проба—перший виступ на Міжнародному фестивалі у Мальові, Ірляндії, у якому взяли участь народні ансамблі Канади, Бельгії, Індії, Голляндії, Люксембургу, Ірляндії та України.

Перед виступом усі учасники пішли походом через ціле мальовниче місто, зодягнені у свої барвисті строї. Українську групу провадив С. Чупляк, який високо тримав у руках синьо-жовтий прапор, який від того часу дотепер супроводжує цей ансамбль на всіх його виступах. Цей перший виступ пройшов з великим успіхом, що потвердила місцева газета „Ехо". У подібному фестивалі у місті Коб у Ірляндії часопис „Корк Екзамінер" від 27-го липня 1981 р. писав, що українці завоювали серця глядачів. Публіка домагалася повторення. Запрошення для ансамблю після цих успішних виступів стали надходити, і черговий виступ у Міжнародному фестивалі відбувся у місті Сидмовз, у Південній Англії, про що звітував місцевий часопис „Сидмовз Геральд", назвавши виступ української групи чародійним, а присутня на фестивалі фільмова екіпа БіБіСі зняла на плівку всю програму та передала через свою мережу цей концерт.

Це була надзвичайна реклама, що принесла нові запрошення на різні виступи, з яких варто згадати важливіші, як ось у Міжнародному фестивалі у Аннемас (Женева) у Швайцарії, де ансамбль одержав нагороду-відзначення „Гранд Прі ду Рон як найбільш динамічний колектив. Виступ у великому королівському театрі Нотінґгаму пройшов із великим успіхом, про що писала місцева газета „Нотінґгам Івнінг Нюз". „Утрехтс-Нюзблад" 25-го січня 1982 року приніс рецензію музичного критика Вім Ненк Бакера, у який читаємо: „Понад 2,200 присутних у великій залі „Мюзікцентрум" були свідками грандіозного вечора фольклору, стоячих овацій ентузіястичної публіки, яка викупила на місяць перед концертом усі квитки на цю імпрезу, що відбулася з участю Византійського хору під керівництвом д-ра Мирослава Антоновича, ансамблю Степана Чупляка та Володимира Луцева, тенора і бандуриста.

Про виступи С. Чупляка у Франції з захопленням писали часописи, що глядачі у Міроман та Савіні побачили чар українського танку, що українці показали винятковий талант, високий хореографічний рівень та майстерність виконання, пов'язаную із великою грандіозністю. Величезна заля „Пале де Конгрес" була вщерть виповнена.

Численні англійські часописи усі похвально писали про різні виступи ансамблю та майже в унісон підкреслили ґраціозність дівочих танців, подиву гідну енергійність хлопців, милозвучність українських мелодій, добре виконуваних оркестрою, яку провадив певний час Мирослав Скаліш, а тепер Стефанія Семанич. Еспанська преса подала багато світлин та похвальних рецензій на виступи ансамблю в липні 1983 року у Більбао у театрі „Кампос Елізеус" та у місцевостях Фадура та Лісоа й Портуґалет.

До подібно успішних виступів треба зарахувати вечір українського танку і пісні у престижевій концертовій залі „Конференс Сентер" у Гаррогейт у Північній Англії. 2200 глядачів мали нагоду подивляти цей виступ. Кожну точку публіка супроводжала довгими оплесками. Контакт між виконавцями і публікою був надзвичайний. „Нотінґгам Трейдер" (23-го травня 1984) та „Івнінг Пост" (29-го травня м. р.) писали про надзвичайно здисципліновану мистецьку одиницю, яка блискуче показала народну культуру України.

Цей важливий виступ відбувся з нагоди відзначення 700-ліття міста Нотінґгаму. Спеціяльний комітет відзначив цей ювілей цілим рядом цікавих імпрез у тому вечором української пісні, танку та музики у великій королівській залі. До речі, варто згадати, що це третій і черговий виступ ансамблю у цій престижевій театральній залі за останні два роки. Згаданий рецензент „Нотінґгам Івнінг Нювз" підписаний ініціялами Р. П. зробив таке заключення:

„Перед нами цілковито віддана справі українських танців група молодих ентузіястів із зростаючою міжнародною репутацією, нас захопила і насолодила." На нашу думку, цей театральний критик правильно схопив реакцію англійської публіки на виступи ансамблю. Ці успіхи додають охоти до дальшої праці, а перед усім до підготовки до великого концертового турне у Канаді і ЗСА, запляноване на листопад 1986 року.

Степан Чупляк, а також його дружина Марія, яка виступає в ансамблі, талановиті солісти, вміла адміністрація—це запорука дальших успіхів ансамблю, перед яким відкриваються великі можливості. Великі театральні залі, міжнародні фестивалі—це найкращі форуми для пропаганди української культури. С. Чупляк та ансамбль, який носить його прізвище, гідно репрезентує це мистецтво у Европі, а згодом, можливо й на інших континентах. Своїми виступами, а також гарно виданою, багатою на ілюстрації брошурою англійською мовою про історію та традиції українського танку він ширить добру і корисну працю та славу про цю галузь української культури на поселеннях, а одночасно здійснює свою ціль: пропагувати у світі традиції і культуру у формі танку, музики і співу. Побажаймо цьому молодому ансамблеві багато нових виступів та ще більших успіхів у майбутньому.

Володимир Луців

Золотий ювілей подружжя Михайла й Анни Куриляків

У суботу, 17-го листопада 1984 року, сповнилося 50-річчя супружого життя Михайла і Анни Куриляків, власників „Стар лайт" мотелю в Керґонксоні, Ню Йорк та активних членів парафіяльного й громадського життя. Це родинне свято відзначили М. й А. Куриляки Молебнем і відновою обітів, що її провів парох о. д-р Волошин, та товариською зустріччю в Касино, на яку прибули рідні, приятелі й знайомі з Торонто, Чикаго, Гартфорду, Філядельфії та, самозрозуміло, з Керґонксону.

Хоча панство Куриляки поселилися у Керґонксоні щойно сім років тому, вони сьогодні добре відомі українській та американській керґонксонській громаді. Михайло Куриляк є головою Українського Патріярхального Товариства, членом Комісії Патріяршого Фонду Товариства Св. Софія та керівником збірки на цьому терені. Він також бере участь у праці американського товариства сеньйорів та в Республіканській партії.

Зацікавлення громадськими справами винесло панство Куриляки з дому. Живучи в Любіні Малім, повіт Городок, недалеко Львова,

Михайло й Анна Куриляки.

як більшість тоді молодих людей, жваво цікавилися проблемами, що нуртували серед української молоді довоєнної Галичини. Релігійне виховання, що його вони обоє одержали від своїх батьків, тримало їх ціле життя при українській Церкві, чи то в церковному хорі, чи то допомагаючи священикам на еміґрації в Европі та після приїзду до Америки.

Головну частину свого життя на поселенні в Америці панство Куриляки провели у Філядельфії, де жили й працювали аж до емеритури, включившися при тому активно в громадське життя.

З приїздом Блаженнішого Патріярха Йосифа до Риму, обоє, Михайло й Анна Куриляки, беззастережно стали на патріярхальній плятформі, підтримуючи усі ідеї та задуми Патріярха Йосифа. А були це важкі часи. Брак зрозуміння серед своїх людей, підшепти й інтриги чужих, що користали з незнання, непоінформованости, байдужости чи самособіпанських амбіцій, тих, що в той час стояли у проводі громадсько-церковного життя. Хто бував в той час у Філядельфії, завжди бачив панства Куриляків на сходинах і вічах Патріярхального Товариства, в підготові та в перших рядах демонстрацій за права нашої Церкви. Було це у Філядельфії, Вашінґтоні, чи деінде. Вони їздили кількакратно до Риму з нагоди посвячення церкви свв. Сергія і Вакха, Святого Року, синодів і т. п., завжди, щоб звеличити святкування, що їх заплянував Блаженніший Патріярх Йосиф.

Бувало, довгими годинами треба було продавати жетони, картки, книжки під іншими церквами, збирати гроші на Служби Божі чи Патріярший Фонд. Все це вони робили жертвенно і радо. А вже найбільше зрозуміння і допомоги виказали вони в часі старань за набуття дому Товариства св. Софії на Філію УКУ у Філядельфії, а після того працювали без жодної винагороди довгими-довгими днями.

Неповною була б ця коротка згадка про панство Куриляків, якщо б з нагоди їх ювілею не згадати, що, крім своєї праці, ці наші щирі, віддані патріярхальники жертвували,—поминаючи менші пожертви,—вже три рази по 1,000 долярів на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія. І саме з нагоди золотого ювілею свого супружжя, Михайло й Анна Куриляки знову склали 1,000 долярів на Патріярший Фонд. Ця їхня остання пожертва тим більше важлива, бо вона вплинула вже після відходу у вічність основника Т-ва Св. Софія, Блаженнішого Патріярха Йосифа. Цей їхній щедрий дар вказує на велике зрозуміння справи та відданість ідеї Патріярхату, яка є життєвою конечністю Української Католицької Церкви й народу.

Дай, Боже, панству Курилякам ще много щасливих і радісних літ та сил до дальшої праці, бо „жнива великі, а женців мало".

Р. Н.

УВАГА ПЛАСТУНИ!

КПС — Німеччина організує в Австрії біля Зальцбурґа

ПЛ. ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ ТАБІР

від 30-го БЕРЕЗНЯ до 8-го КВІТНЯ 1985 р.

КПС-ЗСА організує пластунів охочих взяти участь в таборі під проводом пл. сен. Н. САМОКІШ

- **Подорож з повною оплатою побуту виносить $656.00**
- **Зголошення приймається до 28-го лютого 1985 р.**
- **За інформаціями звертатися до станичних й до Н. Самокіш, тел. (212) 460-9548 вечором і в день (212) 673-9530.**

Кр. Пл. СТАРШИНА

УВАГА! *УВАГА!*

ЧИКАҐО й ОКОЛИЦЯ!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЧИКАҐІВСЬКОЇ ОКРУГИ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

у суботу, 2-го березня 1985 р., о год. 3-ій по пол. в залі дому УНСоюзу 845 Н. Вестерн Аве., Чикаґо, Ілл.

Згідно правильника Окружних Комітетів, участь в нарадах повинні взяти урядовці Окружного Комітету, конвенційні делегати 30-ої Конвенції і по два представники кожного Відділу, а саме;

17, 22, 33, 35, 51, 61, 100, 103, 106, 107, 114, 125, 131, 136, 139, 157, 176, 190, 220, 221, 243, 250, 259, 301, 379, 395, 399, 423, 425, 452 і 472.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття;
2. Вибір Президії для переведення зборів;
3. Вибір Номінаційної Комісії;
4. Відчитання протоколу з попередніх зборів;
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії;
6. Дискусія над звітами;
7. Уділення абсолюторії уступаючій Управі;
8. Вибір Управи і Контрольної Комісії;
9. Слово головних урядовців;
10. Схвалення пляну праці на 1985 рік.
11. Різні справи і закриття зборів.

У зборах візьмуть участь:

Д-р МИРОН КУРОПАСЬ, заступник гол. предс. УНС
Ґльорія Пашен, заступниця гол. предс. УНС
інж. Анатолій Дорошенко, гол. контролер УНС
Гелен Олек-Скатт, головна радна УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Михайло Ольшанський, *голова*

Зенон Маринець, *секретар*

ПОШТОВА ДОСТАВА „СВОБОДИ"

Від половини грудня 1984 року редакція та адміністрація „Свободи" має щораз більше доказів та листів від читачів, що достава поштою дуже запізнюється, а то і поодинокі числа щоденника „Свободи" пропадають.

Хочемо з притиском ствердити, що спосіб видавання щоденника в нічому не змінився і так як в минулому кожне число друкується в ранніх годинах так, що після полудня є вже на станках і в книгарнях в Ню Йорку. Рівночасно для усіх передплатників доставляють наклад на пошту в Джерзі Сиmі, яка міститься в найближчому сусідстві редакції та адміністрації при Монтґомері вул.

З уваги на те, що запізнення поштової достави „Свободи" є спричинене тільки поштовим урядом, головний предсідник Українського Народного Союзу д-р Іван Флис виготовив окреме письмо в цій справі, текст якого подаємо внизу.

Закликаємо наших передплатників витяти його і з відповідним супровідним письмом про погану доставу „Свободи" вислати до свого поштового уряду.

Чим більше таких листів дістануть місцеві поштові уряди, тим більша надія, що достава нашого щоденника буде краща.

TO WHOM IT MAY CONCERN:

February 1985

This is to certify that "Svoboda" Ukrainian Daily is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association and is delivered to the Main Post Office, Jersey City, N. J. 07302 on a daily basis prior to 4 p.m.

In the event that this newspaper is being irregularly delivered to you, kindly inform your local post office of your dissatisfaction and that you will seek to remedy the situation.

John O. Flis
Supreme President

ВІДОЗВА

ДО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ НІМЕЦЬКИХ ТЮРЕМ І КОНЦТАБОРІВ

У 1985 році в травні минає 40 років від закінчення Другої світової війни та виходу на волю з німецьких тюрем і концтаборів українських політичних в'язнів.

Українські політв'язні попали до німецьких тюрем і концтаборів за те, що в такий чи інший спосіб відстоювали, будучи на волі, право українського народу на людське вільне, державне життя на своїй суверенній землі.

Багато наших друзів і подруг попали в руки ворога, але не всім тим, що були арештовані, або каралися по тюрмах і концтаборах, пощастило пережити фізичні знущання, матеріяльну нужду й духове гноблення і приниження у німецьких тюрмах і таборах смерти; багато з них залишилися там навіки — виголоджені, замучені, спалені в крематоріях...

Багато з них, що пережили страхіття німецьких тюрем і концтаборів, опинившись у висліді закінчення війни на волі, з честю і гідно продовжували та продовжують боротьбу українського народу за волю.

Після 40 років труду й змагань на волі, небагато вже з тих наших друзів і подруг, що їх не знищили німецькі млини смерти, залишилося у живих; багато з них відійшло у вічність.

На жаль, і сьогодні, після 40 років, ідеї, за які ми тоді боролися, ще не здійснені й мета нашого життя ще не досягнена. З того приводу наші змагання все ще такі самі, як 40 років тому, й багато з нас у міру своїх сил і спроможностей стараються ці завдання реалізувати й здійснювати.

Маючи на увазі новий підрахунок нашого стану після 40-ка років нашого виходу з німецьких тюрем і концтаборів, та враховуючи різні можливості й потреби нашого організованого виступу тепер і в майбутньому, ми відновлюємо Комітет Українських Політичних В'язнів у Канаді, який був заснований в 1948 році у Вінніпеґу. Хочемо ми нав'язати контакти зі всіма колишніми українськими політичними в'язнями німецьких тюрем і концтаборів. Тому прохаємо прислати нам короткі дані про себе: ім'я і прізвище, дата і місце народження; дата арешту; в яких тюрмах і кацетах ви перебували і коли були звільнені.

Нашим завданням є — гідно відзначити 40-річчя нашого виходу на волю — „F Day" (Freedom Day) подібно, як минулого року відзначувано в Нормандії „D.Day".

Нашим бажанням є поїхати до Европи та відвідати місця нашої муки та страждань, як Дахав, Берґен-Бельзен, Бухенвальд, Дора, Авшвіц, Ґросс Розен, Мавтгавзен Ебензе та інші, щоб зложити поклін тіням спалених у крематоріях і замучених наших подруг і друзів. Ми хочемо засвідчити перед світом і наш голокост! — Відбути Конгрес політв'язнів. — Видати документальний збірник про те, як німецькі нацисти переслідували і нищили українців. Це є наші пропозиції. А яка ваша думка, дорогі подруги і друзі? Які ваші поради? Відгукніться!

За Комітет
Українських Політв'язнів
у Канаді:

д-р Михайло Марунчак — голова
о. ред. Семен Іжик — секретар
Теодор Хімко, ред. **Петро Башук,**
д-р Роман Малащук, інж. Василь Безхлібник — члени

Наша адреса: Committee of Ukrainian Political Prisoners, 418 Aberdeen Ave., Winnipeg, Man., Canada R2W 1V7.

Відбувся показ народної ноші Яворівщини в Чикаґо

Не раз можна почути нарікання, що знову цієї суботи чи неділі маємо декілька імпрез, що варто було б мати подвійне число субот чи неділь, щоб мати змогу не відбувати двох імпрез у той самий час. Хтось може подумати, що зацікавлення імпрезами є таке велике, що зацікавлені „бігають" від одної до другої, щоб виконати свій громадсько-політичний обов'язок.

Такої ситуації тепер вже не існує, натомість громадяни звертають щораз більше уваги на вартість імпрези. Патріотичність якоїсь імпрези не завжди є запорукою чисельної участи.

В останньому часі в Чикаґо зауважується посилену активність жіночих організацій, з цікавими, не стандартними імпрезами. Ще так недавно відбулася чудова імпреза „На княжому дворі", а в неділю, 18-го листопада 1984 року в залі під собором свв. Володимира і Ольги, заходами 101-го Відділу Союзу Українок влаштовано виставку народної ноші Яворівщини.

Сам показ не був би нічим особливим, бо подібних виставок було в Чикаґо вже багато. Особливим був той показ тим, що походив із приватної збірки панства Демусів із Мокена, Ілл., а ще більше особливим був він своєю чуттєвістю, може, й ностальгією за рідним, за минулим.

Д-р П. Демус, який походить із Яворівщини, також виступав на тому показі і, напевно, презентуючи одяг статечного господаря, линув думками до рідного села, до батьківської хати, ввижалися йому батько, мати, найближча рідня, пригадував собі „робітню" тих строїв, згадав тих народних сільських мистців, що уміли створити такі шедеври народного мистецтва. Хто був на тому показі, напевно, відійшов із вдоволенням, що не оминув такої культурної імпрези.

Вміла організація імпрези — це запорука успіху. Продумана програма — це запорука вдоволення глядачів. Організатори мусіли вжитись у зміст імпрези, щоб передбачити, яке зацікавлення вона викличе у глядачів. Приємно було спостерігати, як членкині 101-го Відділу, які дуже мало або й зовсім не пам'ятають Рідний Край, моделювали строї Яворівщини чи показували зацікавленим гостям красу вишивки та доморобної спідниці. З приємністю слід підкреслити, що вся імпреза була докладно обдумана і з прецизією проведена. Заслуга у тому В. Демус, яка „пристала" до Яворівщини, ще й включила до неї нові посвоячення з родиною Демусів. В. Демус розпочала програму археологічно-історичним проходом по Яворівщині, представивши в дуже популярний спосіб минуле. Вечір-показ відкрила голова 101-го Відділу Дарія Гірняк, яка привітала гостей і виконавців показу.

Пояснення всіх строїв дала невістка панства Демусів Ірина Трощук-Демус, яка дуже гарно, зі зрозумінням пояснювала не тільки поодинокі строї, але й техніку виробу частин жіночого вбрання, способу „малювання" взорів на домотканому матеріялі.

У показі брали участь також і діти у дитячих яворівських строях. Цілий показ пройшов успішно. Діти, союзянки й чоловіки, які моделювали строї Яворівщини, робили це з великим зрозумінням важливости цієї імпрези. Напевно, не було на залі нікого, що не подивляв би цей мистецький показ. Насильне нищення большевицьким окупантом української культури, мистецтва, ставить нам важливе завдання — якнайбільше збереження наших скарбів у вільному світі.

Гарним і культурним доповненням до цієї імпрези був виступ танцювальної групи „Громовиця".

Декотрі українці, як наприклад, п-во Демуси, люб'уються у зразках народного мистецтва, зберігають його як родинний клейнод, з думкою передати їх молодшому поколінню. Ті, що не мають кому передати цих скарбів, повинні приміститі їх у наших музеях.

Ввесь дохід із цієї виставки — 750 долярів, 101-ий Відділ СУА призначив Українському Музеєві в Чикаґо. Присутні оплесками привітали повідомлення про це Дарії Гірняк, голови 101-го Відділу, а присутній на імпрезі директор Музею мгр Е. Басюк прийняв пожертву і склав щиру подяку в імені дирекції Музею.

Слід звернути увагу ще й на те, що присутнім, які сиділи за столами, після імпрези діти союзянок приносили перекуску і каву. Це є дуже похвально, що молодь в заранні привчається до громадської праці. Зорганізоване жіноцтво Чикаґо в останньому часі влаштувало декілька гарних, на високому культурному рівні імпрез. Нові ідеї, а головно якість їх, притягають поважне число глядачів.

Треба подякувати 101-му Відділові СУА, що гуртує молоде покоління до зорганізування такої імпрези, родині панства Демусів за таке гарне проведення програми, а присутнім за участь. До успіху цієї імпрези спричинилася також Віра Трощук. Пожертви з імпрези на фонд Музею мали б заохотити й інші організації піти їхніми слідами.

Орест Корчак-Городиський

ПРЕЗИДЕНТ СИРІЇ Гафез Ассад був переобраний на чергову семирічну каденцію у загальних президентських виборах, які відбулися там в неділю, 10-го лютого ц.р. Він був одиноким кандидатом на це становище і це запевняє йому дальшу диктаторську владу у цій країні, яка вирішила частинно пов'язати свою долю із Совєтським Союзом, який доставляє їй нову модерну зброю та інші військові матеріяли. Політичним передвиборчим гаслом президента Г. Ассада було: „боротьба проти імперіялізму і сіонізму". Це багатомовне політичне гасло говорить само за себе, — кажуть політичні спостерігачі.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 3-го лютого 1985 р. з Волі Всевишнього відійшов у Вічність наш Дорогий Чоловік, Батько і Дідусь

бл. п.

МИХАЙЛО ПРИТУЛА

уроджений 11-го листопада 1925 р. в селі Вербиця

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужено дня 5-го лютого 1985 р., в церкві Преображення Г.Н.І.Х. в Денвер, Кольорадо і похоронено на цвинтарі мт. Олівет.

Залишені у смутку:

дружина — МИХАЛІНА
дочка — ЯРОСЛАВА з дітьми ПАВЛО і ЕРИК
дочка — ГАЛЯ з чоловіком ДЖІМОМ
внучками ДЖІМІ, МИХАСЬ і ДЖЕНЕФЕР
дочка — ОЛЯ з чоловіком СТУАРТ і внучка ІРИНКА

•

Замість квітів родина просить складати пожертви на будову нової церкви.

Church of the Transfiguration
4100 Shoshone St.
Denver, Co. 80211

З життя Клюбу ім. І. Мазепи в Лондоні

Клюб ім. І. Мазепи в Лондоні, Онтаріо, влаштував бенкет з участю представників уряду місцевого і провінційного, для того, щоб зібрати гроші для Клюбу. Бенкет відбувся у залі Українського Центру.

В 6-ій годині вечора заля заповнилася членами Клюбу, прихильниками з Лондону і околиць. За головним столом засіли гості: Ґордон Вокер від провінційного уряду; Ґрант Гопкрофт з дружиною від міської управи Лондону, громада білорусинів представлена була д-ром Борисом Д. Рагулею.

Відкрив гостину, привітавши гостей, голова корпорації Золотий вік ім. Івана Мазепи Герман Сав'юк, який передав ведення програми молодому архітектові Миколі Васильковві.

Після представлення гостей говорив Ґ. Вокер, який із приємним здивуванням сконстатував факт, що число членів Клюбу за два роки зросло із 8-ми осіб до 120. Такий ріст членства і зацікавлених Клюбом має велике значення, щоб отримати коштів від уряду для побудови помешкань для сеньйорів.

Від міської управи привітав присутніх Ґ. Гопкрофт і побажав дальших великих успіхів у праці. Доктор Б. Д. Рагуля, великий приятель українців, високо оцінив настирливість, працьовитість і організованість українців Лондону.

Останнім говорив М. Василько, докладно пояснивши легальний аспект фінансування будови житлових помешкань для сеньйорів.

Після всіх промов присутні смакували вечерю-буфет, яку приготувала головна кухарка Клюбу Олександра Тищенко з допомогою вибраної нею групи жінок.

Головним промовцем був п. Тутецький із Ст. Катеринс. Художню частину приготували хор Клюбу під керівництвом Орисі Еґрмантраут, танцювальна група СУМ-у „Золота пшениця" та подружжя Мазуркевичі, відомі в Лондоні скрипалі. Всіх виконавців публіка нагороджувала довготриваючими оплесками.

Молодеча танцювальна група „Золота пшениця" неслася у вихрі танку по сцені. Чудові костюми, динамічність танку викликали гордість за молоде покоління.

Подружжя Мазуркевичів полонили присутніх своєю грою. Плакали скрипки, наганяючи тугу, а потім розливалася мелодією, що змушувала ноги сеньйорів танцювати... під столами. До півночі розважалися сеньйори і щасливі розійшлися по домах.

За працю, зв'язану з організуванням бенкету, щире спасибі управі Клюбу, а зокрема О. Тищенко за смачну вечерю; О. Кошарній і Г. Губі за організування художньої частини і розпродаж квитків, О. Еґрмантраут за наполегливу працю з хором; панам Біликові, Сороці за те, що подарували речі для розґравки, всім хто працював у пивній, чи будьчим допоміг, щоб бенкет пройшов успішно.

Ніна Кузьменко

У П'ЯТУ, СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашої Найдорожчої Дружини, Мами і Бабуні

бл. п. Паніматки ЄЛІКОНІДИ БАЗИЛЕВСЬКОЇ

буде відправлена

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ

в НЕДІЛЮ, 17-го ЛЮТОГО 1985 р., о год. 10-ій ранку
в КАТЕДРІ СВ. ВОЛОДИМИРА, 160 Вест, 82 вул., Ню Йорк, Н. Й.

Просимо про молитви за Її душу.

Отець ВОЛОДИМИР — чоловік
ЮРІЙ — син і донька — ІННА з родинами

Ділимося сумною вісткою, що дня 11-го лютого 1985 року, несподівано відійшла у Вічність наша Найдорожча Дружина, Мама і Бабця

бл. п.

АННА ДАРМОГРАЙ

проживши 62 роки.

Горем прибиті:

муж — ПЕТРО
син — ПЕТРО з дружиною ЛЮДМИЛОЮ
донька — МАРУСЯ з мужем ДМИТРОМ
внуки — НАТАЛКА і ПАВЛУСЬ
мама — в Україні
та ближча і дальша родина в Україні і на поселеннях

ПАРАСТАС буде відправлений в середу, 13-го лютого 1985 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул., Ню Йорк

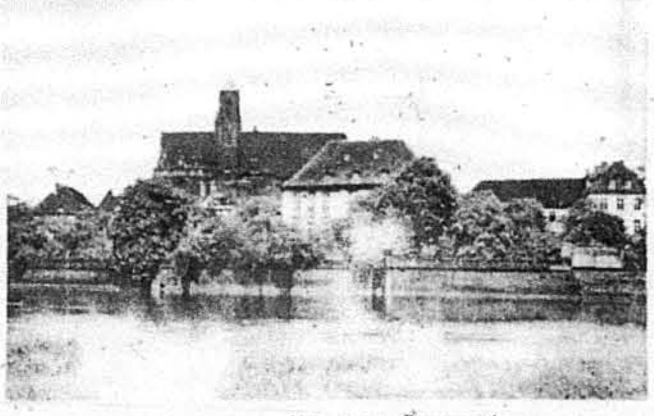
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в четвер, 14-го лютого в церкві св. Юра, о год. 9:30 рано, а Тлінні Останки будуть перевезені на вічний спочинок на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

•

Замість квітів на могилу Покійної просимо складати пожертви на виховання священиків у Ґлен Кові.

До співпраці...

(Закінчення зі стор. 2)

Костьол св. Хреста у Вроцлаві.

нам на постійно пивницю.

На все гаразд і з єдиною в Польщі української газетою „Наше слово". Комуністичний уряд генерала Ярузельського робить все для того, щоб газета припинила існування. Останні роки вона виходить нерегулярно. Та навіть за „добрих часів" майже ніхто з передплатників не наважувався дати домашню адресу. Тому мешканці нашої парафії адресували газету на Дім українсько-польських відносин, в якому ніколи нічого не відбувалося, і приходили раз на місяць, щоб забрати газету додому. Та й Дім цей в незручному місці — далеко від церкви.

Останніми роками в підпільній польській пресі появляються час від часу статті на українські теми, в яких їх автори закликають до створення спільного фронту боротьби Польщі й України та інших поневолених Москвою народів, бо лише спільна боротьба може привести до незалежности тих народів.

На жаль, від цих слів до діла ще дуже далеко.

Важливість...

(Закінчення зі стор. 1)

також священиків, бо людина складається з душі і тіла, вона кормиться не лише хлібом, але і словом Божим (Мат. 4,4), „Бо що поможе чоловікові, коли б і світ увесь набув, а занапастив душу свою?", кличе Христос Спаситель (Мат. 16,26). Тому саме Божий Син, „дивлячись на юрми народу, милосердився над ними, бо вони були стомлені й прибиті, немов ті вівці, що не мають пастуха. Тоді Він каже своїм учням: Жнива великі, та робітників мало" (Мат. 9,36-37).

Святий великий піст дає нам знамениту нагоду призадуматись над потребою покликань до духовного стану. Покликання — це наша справа! Бо всі ми є частиною Христової Церкви — всі ми є членами Містичного Тіла Христового. Хто навчатиме ваших дітей і внуків правд віри, хто уділить їм святі тайни, хто служитиме для них Святу Літургію, як не стане священиків?

Пам'ятаймо також про це, що життя українського народу є так тісно пов'язане з життям і дією Української Церкви, що в часах, коли розвивалася і процвітала наша Церква, розвивався і кріпшав наш народ. В ЗСА далеко від рідної батьківщини, одинокою нашою остоєю та одинокою твердинею самозбереження є наша Церква. Ми ж не маємо тут ні політичної, ні економічної, ні расової сили, крім нашої Церкви.

Тому саме ми благаємо вас, Дорогі Брати і Сестри, в часі цього святого посту з набожністю брати участь у Святих Літургіях Наперед Освячених Дарів і в інших Богослуженнях; молитися приватно вдома з усіми членами родини, благати Господа, щоб післав нам молодих, ідейних охотників на службу в духовному стані. Ми заохочуємо вас стриматися від м'ясних чи молочних страв і сповняти інші діла покаяння в цьому намірені. Нашими моліннями, нашим постом, іншими добрими ділами в часі посту ми лучимося з терпіннями найдорожчого Спасителя, що їх Він переніс за спасіння наших безсмертних душ.

Ми молимо Господа, щоб цей великий піст зблизив нас усіх до „Преблагого Отця" та щоб у заміну за наші молитви, пости й добрі діла Небо післало нам святих робітників на розлогу ниву нашої Церкви.

Дано в Філядельфії 2-го лютого 1985 року.

† **Стефан**
Філядельфійський Архиєпископ-Митрополит
† **Василь**
єпископ Стемфордської епархії
† **Іннокентій, ЧСВВ**
єпископ епархії св. о. Миколая в Чикаго
† **Роберт**
єпископ епархії св. Йосафата в Пармі

МИНУЛОГО ТИЖНЯ Президент Реґен назначив спенсіонованого ген. Вернона Волтерса американським представником в Об'єднаних Націях на місце д-р Джін Киркпатрик, яка недавно зрезиґнувала з цього відповідального становища. Ген. Волтерс є спеціялістом у мілітарній розвідці та знає сім чужих мов. Йому тепер 68 років, 44 з яких він провів в різних важливих і часто засекречених місіях в багатьох частинах світу для американського Уряду. Він матиме ранґу кабінетного члена. Його описують як здібного промовця та аргументатора в переговорах. За час першої каденції Президента ген. Волтерс відвідав 100 різних країн, включно з країнами Південної і Центральної Америки, де він інформував голови держав про советську загрозу для західньої півкулі, особливо для країн Центральної Америки.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ВІЙСЬКОВІ літаки збомбили палестинські укріплення і бази на ливанській території у відплату за вбивство двох їхніх вояків. Крім того у Бейруті і Тріполі вибухли бомби, вбиваючи принаймні 10 осіб. Політичні спостерігачі і кореспонденти інформують про нові неспокої в Ливані, причиною яких в більшості є марксистсько зорієнтовані палестинські і ливанські групи, які виступають кожного разу першими, мабуть за вказівкою Москви і Дамаску, як тільки ситуація в Ливані починає поправлятися. Одинокою силою, яку респектують до певної міри усі воюючі між собою групи, є ізраїльські війська, командування яких діє за принципом відплати за вбивство.

Назустріч...

(Закінчення зі стор. 2)

що її підняли б та що трудно в наших умовинах організувати таку роботу.

А проте бралися за неї провідниці галицького Союзу Українок, цього Піємонту для всього українського жіночого руху на рідних землях і на еміграції. У Ню Йорку найшовся їх гурт як „Матірний Союз Українок" і вилонив тоді ідею 70-річчя й 20-річчя (станиславівського конгресу) ювілейною публікацією. Зберігся 8-ми сторінковий конспект тих задумів, п. н. „Пропам'ятна Жіноча Книга", датований у грудні 1954 року. З нього дізнаємося, що перший проєкт обмежувався до періоду українського жіночого руху перед Другою світовою війною. Згодом це змінено, коли „Союз Українок Канади" рішився на співпрацю. Тоді поділено обов'язки. „МСУ" взяв відповідальність за редакційні матеріяли, а СУК мав фінансувати видавання. Редакцію обняли Мілена Рудницька й Олена Федак-Шепарович (колишні редакторки „Жінки", що виходила у Львові 1935-39), а видавничу комісію Ольга Войценко й Наталія Когуська. Плян книжки поширено на доісторичну й історичну доби („бо період організованих змагань жіночого руху — це тільки малюсенька частина того, що українська жінка впродовж тисячоліть внесла в культуру свого народу) та на сучасність. Така постанова виникла теж із факту, що на еміграції є достатня кількість визначних науковців (археологів, істориків і т.д.). Детально накреслено кожну з трьох частин: 1. передісторія й матріярхат в Україні. 2. Історичні часи до емансипаційних змагань. 3. Жіночий рух і роля української жінки в суспільстві XIX і XX в. Варто б познайомитись із пляном такої енциклопедичної книги, що готовилася з передбаченою участю авторитетних наукових дослідниць, спеціялісток, ерудиток...

Як часто в нас бувало — все розбилося, як писала колись і Кобринська, „об той марний гріш". Не вдалося здобути потрібних фондів, а редакція мусіла припинити збирання матеріялів, з яких деякі (статті М. Рудницької) появилися в „Проміні", журналі СУК, що саме почав виходити...

Пройшло вже тридцять років від того нездійсненого задуму, але не чутно про подібні спроби, міжорганізаційну з'єднаність для пляномірного переведення аналогічної синтези жіночих осягів.

Не йдеться, щоб жити тільки з самого минулого — було б невесело бачити тільки його тіні. А втім, оглянувшись на пройдений шлях — побачимо чимало блискучих досягнень у самому тільки українському жіночому рухові. То ж годі допустити, щоб всохли безслідно його чудові гілки...

Слаба участь молодих українок у рядах жіночого руху може наводити тривогу. Але ж ця молодь не байдужа, не пасивна — вона навіть амбітна, коли заявляє на греміяльних жіночих зборах, що їхні „проблеми виходять далеко поза жіноче питання", хоч усі ці проблеми вигідно в ньому вміщаються.

І це не важливе, що молоді не визнають у нас ні важливости, ні далекосяглости жіночого руху. Бо не без слушности кажеться, що революції змінюють тільки зверхні фасади, а зміст залишають. Сьогодні теж можна найти в пресі приклади колишніх гарячих полемік „за" і „проти" феміністичного руху. Ба, навіть пишеться про його „смерть". Але зараз же з'являється репліка: „Фемінізм мертвий?! Підіть же! Він усе живий й житиме, поки жінки не стануть справді вільні й рівні!"

Є теж у цій контроверсії крайнє оптимістичні передбачення, а то й певність, що „наближається епоха жіночої влади", та що чоловіки назагал не здають собі справи, як сильний є жіночий рух, як могутньо він росте, а то здаються навіть не розуміти, чим він є. Бо цей рух уже не є старого стилю „революційним" — з формалізованою ідеологією, яку всяка діялектика легко відіб'є. Жіночий рух, це наче „довкільна повінь, що протікає крізь розпалини мурів, і не має перешкод, щоб проникнути всюди. Всі зрізничковані відлони й суперечливі русла його — однаково заливають перестарілі фортеці.

Поміж сучасними молодими українками не найти бунтівниць типу Кеті Меллер („Сексуальна політика"), ні Селестини Уейр („Влада жінок"), ні інших сучасних радикальних феміністок, реформісток і т.п., що безпощадно атакують цей побудований чоловіками світ — але й наша Марія Башкірців ще понад сто років тому писала у Парижі дуже офензивно про „фальлократію й фальлократів"...

Те, що буде, може насувати безліч здогадів і передбачень, ладнати різноманітні фантазії, але знавши достатньо те, що було — немає сумніву, що українки внесуть і свої вартості в цей майбутній жіночий світ.

Бо наше столітнє дерево жіночого руху — з кореня здорове.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 3

Г. Біч, Гюстон	12.00
Д. Крижановський, Лонг Айленд Сіті	
М. Модрицький, Лінкольнвуд	12.00
Н. Черевайко, Чикаго	12.00
М. Качмар, Дітройт	10.00
Я. Тенюх, Бруклин	10.00
М. Теслевич, Фінікс	10.00
В. Мерещак, Ворм Мінерал Спрінґс	8.00
М. Боївка, Лорейн	7.00
В. Іваницький, Рочестер,	7.00
М. Кулинич, Джексон Гайтс	7.00
М. Лепкий, Арчболд	7.00
Н. Ніщук, Балтимор	7.00
М. Остафійчук, Асторія	7.00
В. Семків, Чикаго	7.00
А. Сидоряк, Брансвик	7.00
Н. Франко, Піттсбурґ	7.00
С. Череватюк, Маямі	7.00
А. Яременко, Джерзі Сіті	7.00
А. Яріш, Рочестер	7.00
А. Соляр, Тандер Бей	5.67
А. Дикий, Миддл Виледж	5.00
Е. Кругляк, Рочестер	5.00
Д. Кулинич, Соґертіс	5.00
С. Лешко, Ню Йорк	5.00
В. Нішке, Фермонт Сіті	5.00
Г. Половінко, Парма	5.00
М. Середович, Сиракюз	5.00
М. Андрусяк, Дітройт	2.00
Т. Барабаш, Порт Шарльотте	2.00
С. Берегулька, Мелроз	2.00
В. Білик, Джерзі Сіті	2.00
В. Величковський, Блумфілд	2.00
І. Вербовський, Лонг Айленд Сіті	2.00
В. Волошин, Вест Айсліп	2.00
З. Воробець, Нюарк	2.00
Н. Гафткович, Гартфорд	2.00
Ю. Герасимчук, Чикаго	2.00
Б. Гринішак, Бравнс Міллс	2.00
В. Грицик, Ню Йорк	2.00
М. Гук, Ст. Пол	2.00
П. Гуменюк, Вай Міллс	2.00
К. Ґичан, Рочестер	2.00
П. Ґут, Юньйон	2.00
С. Данилевич, Голлівуд	2.00
П. Дашко, Чикаго	2.00
Ф. Дерешівська, Ню Гейвен	2.00
К. Джорджія, Вайтголл	2.00
С. Джулинський, Чикаго	2.00
В. Дмитріюк, Баффало	2.00
А. Долінай, Філядельфія	2.00
Д-р І. Дорожинський, Вудсайд	2.00
Б. Дусанівський, Баффало	2.00
К. Житинський, Вест Патерсон	2.00
А. Закревський, Миддл Виледж	2.00
М. Зобнів, Піксвілл	2.00
О. Іванів, Бурке	2.00
М. Кіндрачук, Ґлен Спей	2.00
І. Коваль, Кентон	2.00
М. Колодруб, Істон	2.00
Я. Конопада, Медисон Гайтс	2.00
М. Кузишин, Юньйон	2.00
Я. Кукіль, Гартфорд	2.00
М. Лаврук, Ваварсинг	2.00
Ю. Левицький, Ню Йорк	2.00
Е. Лехман, Віллімантик	2.00
Г. Мисишин, Спрінґ філд	2.00
М. Москаль, Спрінґ Веллі	2.00
Я. Оберишин, Джемейка	2.00
Р. Олексюк, Істчестер	2.00
М. Олійник, Голліс	2.00
Д-р О. Оришкевич, Бруклин	2.00
З. Осінчук, Форт Вейн	2.00
Б. Остапюк, Маямі	2.00
В. Пакула, Вайнсбурґ	2.00
М. Палій, Джексон Гайтс	2.00
Г. Пенко, Сисеро	2.00
Т. Пилявка, Чикаго	2.00
І. Підгірний, Парма	2.00
П. Підстригач, Лонг Айленд Сіті	2.00
Й. Полатайко, Бетел Парк	2.00
О. Постоловський, Дірборн	2.00
П. П'ясецький, Диксбири	2.00
Т. Росоляк, Парма	2.00
Ф. Савечка, Гартфорд.	2.00
О. Савків, Воррен	2.00
Ф. Сахневич, Асторія	2.00
З. Сеґейда, Фт. Лодердейл	2.00
М. Сивий, Карнеґі	2.00
М. Слаби, Юньйондейл	2.00
В. Табачук, Клірвотер	2.00
М. Томків, Чикаго	2.00
М. Тренза, Карл Плейс	2.00
К. Хомяк, Дітройт	2.00
Р. Цмойло, Шерріл	2.00
М. Чайковський, Морріс Плейнс	2.00
Ю. Шавалюк, Гакетставн	2.00
О. Шевченко, Рочестер	2.00
В. Шпирка, Вест Оренджс	2.00
Х. Янчишин, Чикаго	2.00

Українсько-...

(Закінчення зі стор. 1)

кого режиму до поширення своїх впливів. Тут д-р М. Яримович підкреслив величезне озброєння в СССР в останньому десятиріччі, коли рівночасно в ЗСА видатки на озброєння обмежуються. В тому промовець добачує саме різницю поміж тими двома правліннями. Сьогодні американська політика у відношенні до СССР хоче запобігти евентуальній нуклеарній війні в цей спосіб, що на випадок советської атаки плянує відплатитися тим самим. Ціллю американських нуклеарних стрілен будуть військові та індустріяльні осередки і тут доповідач побоюється, що в першу чергу впадуть жертвою осередки в Україні. Саме з тих причин д-р М. Яримович уважає, що українці повинні піддержувати концепцію президента Роналда Реґена т. зв., стратегічну оборонну ініціятиву тобто продукцію космічної оборонної зброї. Якщо плян Президента перейде, тоді не буде небезпеки, щоб відплачуватися нуклеарною атакою на СССР і його населення, зокрема неросійське, яке в першу чергу сильно потерпіло б.

Д-р М. Яримович з притиском підкреслив, що завданням українців у ЗСА є переконувати американських політиків, що населення СССР не є ворогом ЗСА, а є ним советський режим та його речники в Москві. Закликом працювати в тому напрямі закінчив д-р М. Яримович свою доповідь, висловлюючи надію, що одного дня „ми будемо відзначувати день незалежности України, а не лише згадувати слане минуле".

Відтак майор Л. Кондратюк представив Наталію Слюзар, голову ТУАП у Вашінгтоні, яка подякувала за поміч і участь у тому вечорі всім присутнім. Ведучий вечором представив також тих осіб, які були при головному столі: о. Й. Денищука, Н. Слюзар, д-ра М. Яримовича, д-ра Віталія Ґарбера, що був промовцем в 1984 році на такому відзначуванні Дня Незалежности і Соборности України, та його дружину, полковника О. Гаврилюка, ініціятора тих святкувань, та його дружину, ком. Коропецького, військового атташе канадської амбасади, та його дружину, як також членів організаційного комітету Ю. Петренка, Г. Тарана, майора В. Сульжинського з дружиною та Е. Іванцева.

Атаки...

(Закінчення зі стор. 2)

київського радіо (18-го грудня 84 р.) кажеться, що антирадянщина, особливо українські самостійники закликають ЗСА до „хрестового походу" проти СССР.

І знову ж таки київське радіо повторяє теревені про те, що українські націоналісти „лише тоді заспокояться, коли росіяни будуть топитися у власній крові, коли кожна радянська мати лякатиме своїх дітей ім'ям Бандери". І навіть „деякі церковні сановники (УКЦеркви) зазначають, що всіляка війна, в тому і ядерна — це зовсім не лихо, а благословення, яке дарує Господь". Війна, мовляв має „встановити світ Божий на українській землі":

Проте, як виходить з всяких таких писань і радіопересилань, Москву великою мірою турбує зацікавлення ЗСА національною проблематикою в СССР. „Варто зазначити, — заявляє Київське радіо, — що з боку правлячих кіл західніх держав, зокрема ЗСА, також помітно посилюється інтерес до антирадянської діяльности українських буржуазних націоналістів. Досить часто відбуваються зустрічі ватажків самостійницьких організацій навіть з найвищими урядовими керівниками, організуються спільні заходи щодо відзначення націоналістичних свят і ювілеїв".

Для нас буде цікавим, наскільки така кампанія дезінформації, сперта на фальсифікації фактів, провокаційних видумок про „злочини" тих чи інших українських політичних чи церковних дуячів — справді досягає своїх цілей, тобто впливає на населення СССР і України зокрема. „Аргументи" і „факти", подані советською пропагандою, настільки примітивні, що навряд чи хтось в це справді вірить. Можна думати, одначе, що безупинна пропагандивна метушня довкола „українського буржуазного націоналізму", повязування її з американською „диверсією" щодо СССР, сприймається населенням як інформація між рядками й посилює антисовєтські настрої. Отже вся ця величезна дезінормаційна кампанія є радше виявом слабости советської системи.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ 17-ГО ЛЮТОГО 1985 Р.

Пассейк, Н. Дж. — Річні загальні збори Т-ва ім. Т. Шевченка Відд. 42-ий відбудуться о год. 3-ій по полудні в УНДомі при 237 Hope Ave. (місячні о год. 2-ій). Буде звіт уступаючої Управи і вибір нової на 1985 р.

Є дуже важні справи просимо взяти численну участь. Не забувайте приєднувати нових членів до УНСоюзу.

І. Хомко, предс.
Р. Галабурда, заст. предс.
І. Блиха, фін. секр.
В. Тижбір, кас.
В. Марущак, рек. секр.

НЕДІЛЯ 24 ЛЮТОГО 1985 р.

Редінґ, Па. — Річні загальні збори 48-го Відд. Т-ва Тараса Шевченка відбудуться о годині 2-ій по полудні в залі Українського Горожанського Клюбу при Савт 7-ій вулиці в Редінґ, Па.

На порядку нарад: відкриття вибір президії, відчитання протоколу з попередніх загальних зборів, звіти членів Управи і К. Комісії, дискусії над звітами, уділення абсолюторії уступаючій Управі. Вибір нової Управи і К. Комісії, внески, побажання і закриття нарад.

Микола Дубик, голова
С. Івасечко, секр.